

KUKULUTU Kutulutu

Kukulutu takəlaya ηmaalv ka we tetv nti lum cəənaa na pá yaaki-ti si Patəməsi tə tə taa ké. Iso seev tə kunyəntəyəle ka təyənəna-i na í polo í cəəsi təna. Yesu seelaa kpeka naatosompəyəlaya wei i ka we Asii tetv taa təyə í ηmaawa i takəlaya. I tasa-weye apalutv si pá təkí pa taa tem na pá tseləyi. I takəlaya taa təm payale cekənav we kate ké. Mpi tə, mpi pə hvləyi yaasinaa təyə i ηmaawa i takəlaya taa isu Yesu ke pə təna pə kancaalaya, i ké awulaa wulav, na səsaa səsə, inəyəle Yuta təyəlaya, inəyəle kətəlaa kətulv. Pəcə inəyəle kətaya lwəyaya. Yesu na i nyəma paa kələna hυle səsəle waatv.

Iəna pa faya kukulutu takəlaya tə:

Yohaani ké Kilisiti tillu, titite 1:1-8

Yesu seelaa kpeka naatosompəyəlaya takəlası, titite 1:9-3:22

Iə na Yesu Kilisiti pa seetv, titite 4-5

Takəlaya na ka kvtaalətv naatosompəyəlaya, titite 6:1-8:1

Akantεε naatosompəyəlaya, titite 8:2-11

Tvm səsə na wontu naale, titite 8:12-13:18

Yəlaa iyisi nunəwa na nule na liyiti (144000), titite 14

Iə páná kəpvnāa naatosompəyəlaya, titite 15-16

Papiloni hotuyu na Iləyov kpisuyu, titite 17-20

Iətənyv kvtalvuyv na tetv kvfatv Yosalem kvfalv, titite 21:1-22:5

Ma kəη nəənoə, titite 22:6-21

Takəlaya kanε ka hɔwεε

¹ Takəlaya kanε ka taa kεεsəyənə Yesu Kilisiti kula mpi pə təə na í hólí tə. Isə yelina sɪ í hólí ɪ pəyalaa kε mpi pə wεε sɪ pə kəŋ nəənəə tə. Kilisiti tilina ɪ ɪsətəa tillu na í hólí-təyɪ ɪ pəyalu Yohaani má. ² Na pə tənə mpi Yohaani má, ma nawa təyɔ ma kεεsaa. Na Isə kɔheelutu na tampana nna a təə Yesu Kilisiti kulaa təyɔlɔ. ³ Wei ɪ kaləyɪ təm tənε, na mpa pa tu ŋkraŋŋ kε mpi pu la cele na pə yəyɔta pə təm tə, na pá təkə nti pa ŋmaa cənε tə, pɔntɔnəa nté leleŋ nɪlɔa. Pə taya pɔlu, mpi pə wεε sɪ pu la mpɔ tə pə waatu wɔsaa ké.

Yesu seelaa kpeka naatosompəyɔlaya seetv

⁴ Maya Yohaani, má ŋmaakənə takəlaya kε Yesu seelaa kpeka naatosompəyɔlaya mpa mε í wε Asii tɛtv taa tə.

Isə wei ɪ wεε, na ɪ ka wεε, na ɪ ká kəə tə, í hólí-meyε pεelεε na í ha-meyε alaafəya. Na feesiŋ naatosompəyɔlaya wei ɪ wε Isə kawulaya kumte ɪsentaa tə, ílé í hólí-meyε pεelεε na í ha-meyε alaafəya tətə. ⁵ Yesu Kilisiti wei ɪ ké seliya tu kupaŋ, na pə taaləna-ɪ sətəa taa ké feesuɣu təcəci na ɪ ké tɛtv təə awulaa wulav tə, ílé í hólí-meyε pεelεε na í ha-meyε alaafəya tətə.

Inɪ ɪ səələnə-tu na í sí sɪ pə ləsi-tuyɔ tá ɪsayatu, ⁶ na ɪ lapa-tuyɔ awulumpiya sɪ tɛ la ɪ Isə wei ɪ ké ɪ Caa təyɔ təmle ɪsu kətəlaa. Yesu teeli na ɪ pəsuyɔ í wεε tam. Ami. ⁷ ɪ nyəni, ɪ kəŋna na ɪsəŋmɔntv. Yəlaa tənə təpai halənə pə kpeɛtənə mpa paa tɔla-ɪ póŋ tə paa na-ɪ. Ate piitimnaa tənə ká wii ɪsu pa səki. Nn, pə la mpɔ. Ami.

⁸ Maya Aləfa na Omeka. Tacaɔ Isə kawulaya tu wei i weɛ, na i ka weɛ, na i ká kəɔ tɔ ɪni i yɔɔtəna təfoo ké mpv.

Isəna pə lapa na Yohaani na Kilisiti tɔ

⁹ Mə taapalu Yohaani má, má na-me tɔ təkuyv kunyɔŋ na tɔ təkuyv kawulaya na tɔ taŋna suulu tɔ, tá na Yesu tɔ krentaa tɔɔ. Ma lapa Isə Təm na tampana nna a tɔɔ Yesu kulaa tɔ pə waasu tɔɔ pa su-m Patəməsi. Ləm cəna tetv nti tɔ tɔ taa cəne. ¹⁰ Ḿrúyú Tacaɔ kuyaku wule, Feesuyu tɛna-m. Tənaya ma nu pə yɔɔtə ma waali na nəɔ səsəɔya isu akantəle wula taka. ¹¹ Pa yɔɔtaya ké si: Nmaa takəlaya taa ké mpi n naaki tɔ, na ń tilina-keɔe Yesu seela kpeka naatosompɔɔlaya ɪne: Ifeesu, Simiini, Pɛekam Tiyatii, Saati, Filateləfii, Layotisee.

¹² Ma pəsaa si ma naa wei i yɔɔtəyənə-m tɔ, ɪle má ná wula kpatəŋ ke naatosompɔɔlaya wei i tɔɔ pa musa kəkəsi tɔɔ. ¹³ Na i hekv taa we nəɔlv na í nəɔsəna yulv, na í suu capa kutayalv, na í ləla i hɔle taa ké wula tampala. ¹⁴ I nyɔəsi huluma lailai ké isu kayalv, yaa isu kponkpomulvm, na i ise mɔvi kəkə. ¹⁵ I nəntaaləŋ mɔvi kəkə ké isu pa təkuyv nyəɔlvɔv kuseemɔv ke kuluku kəkə səsəŋka taa na kv hoo na pá sotiti-kv tɔ. Na i nəɔ yun kəla isu ləm kpenyuv na pə faləyi tɔ. ¹⁶ I təkə i niŋ ntəɔŋ taa ké isətvlŋasi naatosompɔɔlaya, na layate nte tɔ we ləŋ ke taa na waali tɔ tɔ lukayana i nəɔ taa. I isentaa mɔvi kəkə ké isu ilim sikuyv na pə nyaki isəna mpi tɔ. ¹⁷ Ma na-i mpv, ɪlena má hoti i nəɔhe tɛe isu sətɔ. Ḿrúyú i tənə i niŋ ntəɔŋ ke ma tɔɔ na í tɔ si: Taa nyá, má kəna kancaalaya tv na kantəkaya tv. ¹⁸ Ma wəna ma weesuyv. Maa səpa, ɪle pənente ma wəna ma

weesuɣu ke tam tɔɔ. Má kpilikina sɛm na atɛtɔnaa tɛaɣalɛ ke ma ninj taa. ¹⁹ Ye mpɔ tɔ takɛlaya taa kɛ mpi n naa tɔ, paa nɔɔnɔɔ nyɛntɔ tɛnɛ, paa pɛ waali nyɛntɔ nti tu kɔɔ tɔ. ²⁰ Isɛtɔlɔɣasɩ naatosompɔɣɔlaya wei n ná ma tɔka ma ninj ntɔɣɔɣɔn taa, na wɔla kpatɛɣ naatosompɔɣɔlaya wei ɪ tɔɔ pa mɩsa kɔkɔsɩ tɔ pɛ hɩlɛɣɩ mpi tɔɣɔlɔ. Isɛtɔlɔɣasɩ naatosompɔɣɔlaya ntɛ Yesu sɛɛlaa naatosompɔɣɔlaya isɛtaa tillaa, na wɔla kpatɛɣ wei ɪ tɔɔ pa mɩsa kɔkɔsɩ tɔ ɩɛɣɛɛ Yesu sɛɛlaa naatosompɔɣɔlaya mayamaya.

2

Tɔm nti pa heela Ifeesu Yesu sɛɛlaa kpekɛle tɔ

¹ Nmaa takɛlaya na ń heeli Ifeesu Yesu sɛɛlaa kpekɛle isɛtaa tillu sɩ: Má wei ma tɔka isɛtɔlɔɣasɩ naatosompɔɣɔlaya ke ma ninj ntɔɣɔɣɔn taa, na ma tɔɣ wɔla kpatɛɣ naatosompɔɣɔlaya wei ɪ tɔɔ pa mɩsa kɔkɔsɩ tɔ ɪ hɛkɩ taa tɔ ma yɔɣɔtaa sɩ: ² Ma nyɛmá pɛ tɛna mpi n lapa tɔ. Na ma nawa isɛna n wɩwa tɔ, na suulu wei n tɔkaa tɔ. Ma nyɛmá sɩ nn caa asayaa tɔm. N mayasa mpa pa yaa pa tɔɣɩ tillaa, pɛyele kpatɛkɔ pa ta ke pɔlv tɔ, sɩ n naa pa waali. N nawa sɩ pa kɛ pɔpɔtɔnaa kɛ. ³ N tɔɣa suulu na ń tɔɣɔ ma kɩnyɔɣɔn, na paa na mpɔ tɔ n ta lɔ tɔɣɔn. ⁴ Ama kɩlɔmtɩ nti ma lanjɛ ta hɛɛna-ɣ tɔɣɔle sɩ, nn tasɔɣɩ-m sɔɔlvɣɩ isɩ hatuu kancaalaya n ka sɔɔlvɣɩ-m tɔ. ⁵ Tɔɔ, timpɩ ɩnɩ n cɔlɛsa mpɔ tɔ tɔɔsɩ pɛ tɔɔ na ń ha nyá isayatu ke siɣile, na ń lá isɩ n lakaya tuu kancaalaya tɔ. Ye n ta ha nyá isayatu ke siɣile maa kɔɔ nyá kɩɣ na má kpɛsɩ nyá kɔkɔ kpatɔɣɔ kɛ kɩ lonte taa. ⁶ Paa na mpɔ kɩlɔmtɩ nti ma lanjɛ hɛɛna-ɣ tɔɣɔle sɩ, nyá

kpiisa ηκπαηουγυ τῶτῶγῶ Nikolai nyῶma kulaputu nti ma kpiisa ηκπαηουγυ τῶ.

⁷ Ye wei ι wena ηκπαηη puntu ί tu-ι teu, na ί nu nti Feesuyu heeliyi Yesu seelaa kpeka τῶ ιε.

Ye mpa pa lapa kállaa maa ha-weyε nῶγῶ na pá τῶγῶ Iῶ tuη taale taa weesuyu tuγυ pῶle.

Tῶm nti pa heela Simiini Yesu seelaa kpekῶle τῶ

⁸ Nmaa takῶlaya na ή heeli Simiini Yesu seelaa kpekῶle ιῶtaa tillu si: Mά wei ma ké kancaalaya tu na kantakaya tu na ma sῶpa na má fe τῶ, ma γῶγῶtaa si: ⁹ Ma nyῶmá kunyῶmῶη wei n τῶγῶa τῶ. Ma nyῶmá nyá hulῶmῶη τῶ. Paa na mpυ tampana τῶ ιῶntῶ n pilaa ké. Ma nyῶmá ιῶγatu nti mpa pa yaa pa tῶyi Yuta nyῶma pῶyele pa ta ke Yuta nyῶma τῶ pa γῶγῶtῶyi nyá τῶ τῶ. Pa ké Satanι nyῶma ké. ¹⁰ Taa nyana kunyῶη ηku n ká kῶ na ή τῶγῶ τῶ. Nyῶni, Uῶγῶu ká tu mῶ taa payale ke salῶka taa si ι maγasῶyi-me na ί ná mῶ waali. Na kuyeyη naanῶwa taa ké ί ká τῶγῶ kunyῶη. La yulῶpan halῶna nyá sῶm wule, maa te na má ha-η weesuyu teeli ntenuyu.

¹¹ Ye wei ι wena ηκπαηη puntu ί tu-ι teu, na ί nu nti Feesuyu heeliyi Yesu seelaa kpeka τῶ ιε.

Ye mpa pa lapa kállaa pa kaa na sῶm kulῶlῶm.

Tῶm nti pa heela Pεεkam Yesu seelaa kpekῶle τῶ

¹² Nmaa takῶlaya na ή heeli Pεεkam Yesu seelaa kpekῶle ιῶtaa tillu si: Mά wei ma wena layate nte τῶ we lῶη ke tάá na waali τῶ ma γῶγῶtaa si: ¹³ Ma nyῶmá timpi n weε τῶ, Satanι kawulaya τῶτῶγῶle nté tῶna. N nyῶῶna-m teu tῶkpaῃ, halῶna waatu wei pa ku ma aseeta tu kuῶpan Antipasι ke mῶ te timpi Satanι ná lapa ι te τῶτῶ τῶ, n tῶma-m na nyá taa ké ῶpῶγῶ, n ta yele. ¹⁴ Ama kulῶmtu nti ma lanje ta heena-η τῶγῶle

si, mpa pa tōka Palaam seyesuyu tō pa we nyá te tōna. Palaam ka seyesəna Palaki si í tusi lseyeli nyéma si pá tōyo tun kulalaam, na pá la asilima na pá pəsi asayaa. ¹⁵ Na mpa pa tōka Nikolai nyéma seyesəy tō pa we nyá te tōtō. ¹⁶ Yele nyá isayatu nti, ye pə taya mpu maa kəə nəəəə ké nyá kin na má yoonə yəlaa mpe na ma nəyo taa layate.

¹⁷ Ye wei i wena nkpañy püntu i tu-i teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu seelaa kpeka tō ile.

Ye mpa pa lapa kəllaa maa ha-weye manna kñmesu. Na maa ha paa pa taa wei tətōyo pəle kñhuləməle nte tō tō pa nmaa hətə kufate nte nəyolu ta nyi tō ye pə taya püntu wei paa cəle-te tō i paasi.

Təm nti pa heela Tiyatii Yesu seelaa kpekəle tō

¹⁸ Nmaa takəlaya na n heeli Tiyatii Yesu seelaa kpekəle isətəa tillu si: Má wei ma ké lə Pəyalu, na ma ise muyi kəkə, na ma nəntaaləy tee kəkə ke nyənənyəni isu nyəyəluyu kuseemuyy nku pa sotitaa tō, ma yəyətəa si: ¹⁹ Ma nyəmə pá tōna mpi n lapa tō, ma nyəmə nyá səəlyu təm na nyá lə tō yun tisuyu təm, na isəna n paasaa na n kuyi nyá təyi təmle lapu tō, na isəna n tōka suulu tō. Ma nyəmə si nyá kulapəle nəəəə nyəntə kəla tuu kancaalaya nyəntə. ²⁰ Ama kuləmtu nti ma lanle ta hēena-ñ tōyole si n yela alu Cəsapeli na í yəyətəyi si lə tilina in si í yəyətəyi, pəyele kpaətəko. I seyesəyi ma pəyalaa si pá la asilima na pá tōyo tun kulalaam tō, i pilisiyi-weye. ²¹ Ma ha-i waatu si i yele i isayatu nti, ama u caa i asilima yeluyu. ²² Pə tō tō maa kpaəa-i na má husi kñnyəntəyole kato tō, na maa la na mpa pa lakəna-i wasaŋkalətu tō pəle pá na kñnyəy ke səsəm tōtō. Ama ye pa yela asilima kulaputu nti pá na-i pa laki tō pə

paasi. ²³ Na kəkələtu nté si maa ku i piya na pécó Yesu seelaa təna nyi si mayale wei i nyəmə yulu lotu taa hūwεε na i konyuləm tō. Maa tε na má feli paa wei ké isu i lapa tō.

²⁴ Pə kaasa mpa me mə wε Tiyatii Yesu seelaa kpekəle taa təna na í tá təη seyesuyu isayav kune tō, mə tá nyəna mpi yəlaa pane pa yaa si Satanı mukaya tεε mukaya nyəm tō, ma heeliyi-me si ma kaa tasameye səğəla naaləyi sukuyu. ²⁵ Ama í təkı mpi í wena təğə teu təkem na haləna má kəw. ²⁶⁻²⁸ Mpa paa la kəllaa na pəntənaa lakı mpi ma caaki haləna tənaya tō, maa cəla pəntənaa ke pəsuyu ηku ma Caa ná cəla má tō. Maa ha-wεye pəsuyu na pá ηmakələyi piitimnaa. Na paa tiiki-wε na nyəğəlyu kprátúyú, na pəntənaa ká naη piitimnaa isu pa yəkuyu cyu nyəm tō. Na maa ha-wεye tulmaluyu tətō.

²⁹ Ye wei i wena ηkraηη pəntu í tu-i teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu seelaa kpeka tō ɪε.

3

Təm nti pa heela Saati Yesu seelaa kpekəle tō

¹ Nmaa takəlaya na n heeli Saati Yesu seelaa kpekəle isətaa tillu si: Ma wei ma ti Isə feesiη naatosompəğəlaya na isətulηasi naatosompəğəlaya tō, ma yəğətaa si: Ma nyəma pə təna mpi n lapa tō. Ma nyəmə teu si isentəw ké n nyənəyi si n wena weesuyu pəyele n səpaya. ² Kulı nyá naasi taa na n la mpi pə kaasaa tō na pə nyəw ton, pə taa kəw na pə tεεsi səpu tənəηnaη. Pə taya pulu, ma nawaya si nyá kulapətənaa ta te teu ke ma Isə isentaa. ³ Seyesuyu ηku paa seyesa-η tō təwsi ku təw. Təwsi si n ka tēma seyesuyu ηkuyu nuw, təkı-ku na n yeke nyá isayatu. Ye

n ta kōli nyá naasi taa, ma kōñi-ñ tutuyū ké isu ñmulu kōñuyū tō, n kaa nyi waatu wei maa kōō tō se. ⁴ Paa na mpv nyá yēlaa mpa pa we Saati taa tō pa taa lēlaa ta pilisi pa wontu se. Wontu kōhulōmtv ke paa suu na má na-we tō tōñ. Pə taya pulv, pə mōna-weye ñpōyō. ⁵ Mpa paa la kēllaa tō wontu kōhulōmtv ke ñpōyō paa suu, ma kaa kv pa hēla ke weesuyū takēlaya taa. Maa yōyōti ma Caa na i isōtaa tillaa pa isēntaa si pa ké ma nyōma.

⁶ Ye wei i wēna ñkpaññ pōntv i tv-i teu, na í nu nti Feesuyū heeliyi Yesu sēlaa kpeka tō ilē.

Tōm nti pa heela Filatēlāfi Yesu sēlaa kpekāle tō

⁷ Nmaa takēlaya na ñ heeli Filatēlāfi Yesu sēlaa kpekāle isōtaa tillu si: Má wei ma we tēnaññ na ma ké tampana tv, na ma tōka wulav sōsō Tafiiti saafv na ma tākēyi na nōyōlv u pēsēyi tvlvv, na ma tvlaa nōyōlv u pēsēyi tākuyv tō, ma yōyōtaa si: ⁸ Ma nyōmá pə tēna mpi n lapa tō. Ma nyōmá si nyá toma ta tō te, paa na mpv tō n tōka ma tōm na n lapa yulvpañ. Ma ha ikpate ke nyá isēntaa na nōyōlv kaa wakēli-te. ⁹ Satan i nyōma pəpōtvnaa mpa pa yaa pa tēyi Yuta nyōma, pəyele kpaitōko pa tā ke polo tō, maa lana-we. Maa caali-we na pá hēnti-ñ ate na pa se-ñ. Ñpōyō paa nyēna si ma sōla nyá tōm. ¹⁰ Isēna mpi n nuna ma nōyō taa tōm si ñ tōki suulu, na tampana n tōki- i tō, ma tōtō maa kenti nyá tōō ké waatu wei wahala kōñ í kōō si i mayasēyi antulinya tēna taa yēlaa si i naa tō. ¹¹ Maa kōō nōñnōō yoo. Mpi n wēna tō tōki-wēyi teu tākem, pəcō nōyōlv í taa kōō na í lēeki-ñ nyá kōlvv teeli ntenuyū. ¹² Wei i lapa kēllv tōyō maa la ma Isō tēsēle sōsōle akele, na pōntv kaa tasa fituyū. Maa ñmaa i tōō ké ma Isō hēte na ma Isō icate nyōnte tōtō,

Yosalem kɔfalɔ wei ɪ ka luna ma Isə kin ke ɪsətaa na ɪ tii tɔ. Na maa ŋmaa pɔntɔ tɔɔ tɔtɔɔ ma hətɛ kɔfatɛ nte pa ha-m tɔ.

¹³ Ye wei ɪ wɛna ŋkpaŋŋ pɔntɔ ɪ tɔ-ɪ teu, na ɪ nu nti Feesuɣu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpekə tɔ ɪɛ.

Təm nti pa heela Layotisee Yesu sɛɛlaa kpekəle tɔ

¹⁴ Nmaa takəlaya na ń heeli Layotisee Yesu sɛɛlaa kpekəle ɪsətaa tillu sɪ: Má wei ma ké Ami, na má hɔləɣəna pə təna pə tampana ke teu na má kɛna pə təna mpi Isə ŋmawa tɔ pə tɔ tɔ, ma yəɣɔtaa sɪ: ¹⁵ Ma nyəmə pə təna mpi ń laki tɔ. Ma nyəmə sɪ nyayale nyá, n ta niyiti pəyele n ta haŋ. Ma caa ké sɪ ye n ká niyiti, niyiti, ye n ká haŋ, haŋ. ¹⁶ Anɪ n ta haŋ pəyele n ta niyiti, na ń we tətɛmlɛɛ ké mpɔ tɔ, maa tɔ-ŋ ké. ¹⁷ N faalɔyɔ mpɔ sɪ n pilaa, sɪ n wɛna ké, n ta laŋ pɔlɔ tɔ, n ta nyɪ sɪ nyá təm we waiyɔ, na n ké kɔnyəntɔ kutukutu. N hɔlɔmmaa ké, na tapakpɛte ke n wɛɛ, na n ké yɔlɔm ké. ¹⁸ Pə tɔɔ ké ma tasəyi təm sɪ ń ya ma cɔlɔɔ wɔlanaa mpa kəkə tayanaa tɔ na ń pili. Ya tɔtɔɔ wontu kɔhɔlɔmtɔ na ń suu na pə waasi nyá tapakpɛte fɛɛɛ tɔɔ. Na ń ya tɔtɔɔ kɔɔle na ń tɔ nyá ɪsɛ na á kuli. ¹⁹ Pa təna mpa ma sɔɔlaa tɔɔ ma kaləɣəna na má həŋ pa ŋkpaŋŋ. Ye mpɔ sɛɛsɪ ɪsələ na ń yele nyá ɪsəyɔtɔ. ²⁰ N naa ma səŋyɔ nənəɣɔ na má laki kaafala, ye nəɣɔlɔ nu ma nəɣɔ na ɪ tɔlɪ nənəɣɔ, maa sɔv pɔntɔ tɛ na má na-ɪ tɛ kaa nyanaya. ²¹ Mpa pa lapa kəllaa maa ha-wɛɣɛ mpaav na pá caɣa ma cɔlɔɔ ma kawulaya kumte tɔɔ ɪsu ma lapɔ kəllɔ na má caɣa ma Caa kin ke ɪ kawulaya kumte tɔɔ tɔ.

²² Ye wei ɪ wɛna ŋkpaŋŋ pɔntɔ ɪ tɔ-ɪ teu, na ɪ nu nti Feesuɣu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpekə tɔ ɪɛ.

nté Tacaa Iso Toma tēna tv.

I ká wεε, na ι wεε, na ι ká kωω.

⁹ Weesij nyéma liyiti inι ι koləyi yontu youu si ι taləyi na í sa na í σεε wei ι caya kumte tōō na í wε tam tōō tō si í na təmlε. ¹⁰ Uena sōsaa hiu na liyiti inι í həntι wei í caya m̄púyú kumte tōō na í wε tam tōō tō ι tεε, na pá σεε-ι, na pá kōōli pa ntenij na pá su kumte isentaa. Na pa tō si:

¹¹ Tacaa na tá Iso, teeli na samtv na toma.

Pυwε, pə muna-η kέ.

Pə taya pulv tōō,

nyá lapəna wontunaa tēna tō se.

Na nyá nəkəna na pə wεε na pə ha-wəyi weesuyu.

5

Iwəyaya takəlaya

¹ M̄púyú ma ná takəlaya ke wei ι caya kumte tōō tō ι nij taa, na pá kpila-keye kekeele na pá ηmaawa ka taa na ka waali, na pá taala ka tōō kέ təm naatosompəyələya na pə tv nij. ² Na má ná isōtaa tillu ton tv nəyəlν na ílé ι kpaaləyəna nəyō sōsaya si: Awe nəyəsəna í kōōli kutaalətv tənε na í hεti takəlaya?

³ M̄púyú pa ta na nəyəlν wei ι ká pəsi na í hεti takəlaya ηke na í wiili ka taa təyō isōtaa na tetv tōō na tetv pə tεε. ⁴ Tənyaya ma pəla isəlv m ke teu, pə taya pulv tōō, pa ta na nəyəlν wei ι nəyəsəna takəlaya ηke ka hεtv yu yaa ka wiiluyu tō. ⁵ M̄púyú sōsaa taa nəyəlν təma-m si: Taa wii. Nyəni, Yuta kpekəle taa təyələya, wulav sōsō Tafiti lulvyu taa tv, lapa kəllv. I pəsəyi na í kōōli kutaalətv naatosompəyələya inι na í hεti takəlaya.

⁶ M̄púyú ma ná Iwəyaya na ká səηa kumte hεkv taa, na weesij nyéma liyiti na sōsaa pa cōna-ι.

Ka nəḡəsəna ké ɪsu paa kʊ-kɛ. Na ɪ ka wɛna hɛŋ naatosompɔḡɔlaya na ɪ ɪsɛ kɛ naatosompɔḡɔlaya nna a ké ɪsɔ feesiŋ naatosompɔḡɔlaya wei ɪ tila tɛtv tɛna taa tɔ. ⁷ Tɛnaɣa ɪwəyaya polaa na ká mu wei ɪ caya kumte tɔ tɔ ɪ niŋ ntəḡəŋ taa ké takɔlaya. ⁸ ɪwəyaya mu takɔlaya ŋkɛyɛ mpʊ, ɪɛna feesiŋ nyéma liyiti ɪni na sɔsaa hiu na liyiti ɪni pá hɛnti-ɪ aɛ. Pa tɛna paa wɛna saŋkʊnaa ké na wɔla poosiisi na sí suna tulaalɔnaa kʊwɔpaa mpa pa ké ɪsɔ yɔlaa sɔlɛmɔŋ tɔ.

⁹ Na pá yoo yontu kɔfatʊ sɪ:

Nyá nəḡəsənana takɔlaya ŋkɛ ka muɣʊ
na ka tɔ kʊtaalɔtv kɔɔlɔyʊ.

Pə taɣa pʊlʊ tɔ, nyaya pa kʊwa,
na n yapa ɪsɔ ké yɔlaa kɛ nyá sɛm taa,
ké kpeka tɛna taa, na nsəma tɛna taa,
na piitim tɛna taa, na katenasɪ tɛna taa.

¹⁰ Na n lapa-wɛyɛ awulumpiya sɪ pá la tá
ɪsɔ ké tɛmlɛ ɪsu kɔtɔlaa,
na paa tɔḡɔ kawulaya kɛ aɛ.

¹¹ Ma tɛŋna mʊpʊɣú nyənɔyʊ ɪɛ ma nu ɪsɔtaa tillaa
tuutuuma taŋ nté, paa wɛ yɔlaa iyisi iyisi. Na pá
səŋaa na pá cɔəna kumte na weesiŋ nyéma na sɔsaa.

¹² Na pá yoo yontu na nəḡɔ sɔsaya sɪ:

ɪwəyaya ŋka paa kʊwa tɔ,
ŋkɛyɛ pə nəḡəsəna pá ha pəsuyʊ na toŋ
na lɛmayasɛɛ na toma na samtʊ na teeli na talɔtv.

¹³ Na má nu tɔtɔḡɔ ɪsɔtaa na tɛtv tɔ na tɛtv tɛɛ na
tɛŋku taa nyéma, na antulinya ɪnɛ ɪ taa nyəm tɛna
təpai yooki yontu sɪ:

Yɔlaa tɛna í tala na pá sa
wei ɪ caya kumte tɔ tɔ na ɪwəyaya.
Pa teeli na pa pəsuyʊ í wɛɛ tam.

14 Τῆναγα weesin nyéma liyiti cowa si: Ami. Ilena sɔsaa náá hɛnti atɛ na pá sɛɛ.

6

Kvtaalətv

¹ Pə waali ké ma na Iwəyaga kəla kvtaalətv naatosompəɣəlaya inɪ ɪ taa kvlmɪtv. Ḿpógó ma nu weesin nyéma liyiti mpe pa taa nəɣəlv nəɣə. Pə lapaya isu tɛv holuyu taka, na í tɔŋ si: Kəə. ² Ma nyənaya mpv de ma ná kpaɣanvholvmaɣa nté, na wei ɪ caya ka təə tə ɪ tɔka təəv. Ḿpógó pa ha-ɪ teeli ntenuɣu. I ké kəllv ké, na í tɛɛ si ɪ tasəɣi kəlvɣv tətə.

³ Pə waali ké Iwəyaga kəla kvtaalətv naale nyəntv. Ilena má nu weesin nyéma mpe pa taa naale nyəŋ nəɣə si: Kəə. ⁴ Ma nyənaya ilena má ná kpaɣanvseemaɣa luwa. Na pá ha ka təə cayaɪv kɛ pəsvɣv si í yoosi tetv təə yəlaa təna na pá yoə na pá kv təma. Ilena pá cɛɛ-ɪ layate taa layate.

⁵ Pə waali ké Iwəyaga kəla kvtaalətv tooso nyəntv, na má nu weesin nyéma tooso nyəŋ təma si: Kəə. Ma nyənaya mpv ilena má ná kpaɣanvkpeetaɣa luwa na ka təə cayaɪv tɔka sanəya kɛ ɪ nin taa. ⁶ Ḿpógó ma nuwa isu nəɣəlv nəɣə taka na ka luna weesin nyéma liyiti mpe pa hɛkv na ká tə si: Kuyaku kvlmɪvɣv təmlɛ lapv kvfelvɣv nté təɣənaɣa pee kiloə kvlm. Ilena təɣənaɣa pee lenka kɛ kiloona tooso ké kuyaku kvlmɪvɣv təmlɛ. Ama pə kpaɣav nim na svlvm tə, taa kɛ pələ.

⁷ Pə waali kɛ Iwəyaga kəla kvtaalətv liyiti nyəntv, na má nu weesin nyéma liyiti nyəŋ təma si: Kəə. ⁸ Ma nyənaya mpv ilena má ná kpaɣanv atəntətəɛ taka luwa. Na pa yaa ɪ təə cayaɪv si səv, na wei ɪ

húlǎyí səttaa təcayale tǒ ílé ı tǎhǎyí ı waalı. Mǎrúyǒ pa ha-wɛyɛ toma ke tetu hǎyǎlǎh lǎyiti tǎá kulumuɣu tǎǎ, sı pá kv yǎlaa na layate na nyǎɣǎsı sǎsǎǎnsı na kutǎmǎh, na pá lá na taale wontu kv yǎlaa.

⁹ Pǎ waalı ké İwǎyaya kǎla kutaalǎtu kakpası nyǎntu. Mǎrúyǒ ma ná kǎtaya tǎlate tee ké mpa paa kwaa tǎ pa lǎsası. İso Tǎm na tampana nna pa nawa na pá heeliyi-yɛ tǎ pǎ tǎǎ ké pa kv-wɛ. ¹⁰ Na pá yǎɣǎtǎyǎna nǎǎsı sǎsǎǎnsı sı: Taa na nǎh tǎ na tampana tu, pǎlee ké n ká huuna ate nyǎma, na pa kvyi-tuɣu isǎntǎ tǎ, nı tu-wɛyɛ salǎka? ¹¹ Mǎrúyǒ pa ha paa pa taa wei ké capa kuhulǎm na pá heeli-wɛ sı pá yelee na pǎcǎ. Pǎ kaasa pǎcǎyǎ, halǎna pa taapalaa na pa tǎmlɛ taa akpelenaa mpa paa kv isı pa kvu mpe tǎ pa nyuɣu kǎ na kv yoosi na pǎcǎ.

¹² Pǎ waalı ké İwǎyaya kǎla naatoso nyǎntu. Mǎrúyǒ tetu paasaa na tǎ sele teu, na ilim náá mǎli pilin isı pa piisuɣu puuɣu tǎ, na isǎtu náá mǎli seɛv isı calǎm. ¹³ Na isǎtulǎhǎsı náá lu isǎtaa na sı hotiyi ate isı heelim ciyituɣu fiki tuɣu na fikinaa akaa ceki na á hotiyi tǎ. ¹⁴ Na isǎtǎnuɣu keeli isı pa kpiluyu takǎlaya na paa naa-ke tǎ. Mǎrúyǒ pǎ kpesa pǎǎh tǎnaya ı lona taa na pǎ lǎsa tetu nti lǎm cǎǎnaa tǎyǎ tǎ lona taa. ¹⁵ Ate awulaa sǎsaa na nyuɣu nyǎma nyuɣu nyǎma na yoolaa taa sǎsaa na apila na pǎsǎlaa na yǎlaa lelǎa tǎna, paa yomaa paa kasayampiya pa sewa na pá hǎmǎli kukpamǎh taa na pǎǎh sulası taa. ¹⁶ Na pá tǎh pǎǎh na kukpamǎh sı: İ kǎtǎ tǎ tǎǎ, í takı tǎ tǎǎ ké teu tǎkulakula na tǎ taa lu wei ı caya kumte tǎ tǎ ı isentaa, na pǎ hatǎlǎna-tu na İwǎyaya pǎǎnǎ tǎtǎ. ¹⁷ Pǎ taya pulu, pa pǎǎnǎ kvyakv sǎsǎǎhkv tapǎna. Awe pǎsǎyǎna na í kantǎli?

7

Iseyeli kpeka yalaa nyonyu

¹ Pəe pə waali ma ná isətaa tillaa liyiti səŋa tetu ŋkuluŋasi liyiti təə, na pá kpa si tənasi heelim na pá təkaa si heelimaya i taa fete tetu na tenku na tɔyɔ nakuli kv təə. ² Na má ná isətaa tillu nəyɔlv ílé tətə, na í luna ilim təlule təə na í təkə Weesuyɔ tu Isə kuyɔsuyɔ. Ḿpúyú i yəɣətəna nəyɔ səsəyɔ ke isətaa tillaa liyiti wei pa ha toma si pá la tetu na tenku pə taa ke nananana tə si: ³ I taa lata isayatu ke tetu na tenku na tɔŋ pə təə, haləna t́ te tá Isə pəyalaa tokuŋ taa ké yɔsuyɔ na pécó. ⁴ Ḿpúyú pa heela-m mpa pa tokuŋ taa pa yusa Isə kuyɔsɔm tə pa nyonyu. Pa we yulɔnyɔŋ iyisi nunɔwa na iyisi nule na liyiti (144000) ke Iseyeli nyéma kpeka təna taa. ⁵ Yulɔnyɔŋ iyisi naanɔwa na naaleye (12000) pá yusa Yuta kpekəle taa. Lureŋ kpekəle taa ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Kati nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). ⁶ Asee nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Nefətali nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Manasee nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). ⁷ Simiyɔŋ nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Lefii nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Isakaa nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). ⁸ Sapulɔŋ nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Yosəfu nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000). Pəncamee nyənte ké iyisi naanɔwa na naale (12000).

Yalaa tuutuuma taa tuutuuma

⁹ Pə waali ma nyənaya tətə, ulena má ná yəlaa kupiŋ, nəyɔlv kaa pəsi na í kala pa təna mpa paa we pə taa tə. Katenasi təna taa na kpeka təna taa na piitim təna taa na nsəma təna taa yəlaa ka wenna.

Na pá sɛɲa kumte na lwəyaya pa isentaa, na pá suu capanaa kʉhʉlʉmaa na pá tɔka pacuntʉ ke pa niŋ taa. ¹⁰ Na pá yəɣətəyənə nɔɔsi sɔsɔnsi si: Ta Isə wei ɪ caya kumte tɔ tɔ í na lwəyaya pa yarəna tá nyɔɔŋ. ¹¹ Isɔtaa tillaa tənə ná sɛɲaa na pá cəɲna kumte na sɔsaa na weesiŋ nyəma liyiti ɪni. Ḿpúyú pa hənta atə tənənənə na pá sɛɛ Isə. ¹² Na pá təŋ si: Ḿpúyú pə wɛɛ. Tá Isə tənna talətu, na teeli, na ləmayasɛɛ, na nyana təmle sɛɛv, na samtu, na pəsɔv, na toma ke tam tɔɔ. Ami. ¹³ Tənaya sɔsaa mpe pa taa nɔyɔlv pɔɔsa-m si: Yəlaa mpa pa suu capanaa kʉhʉlʉmaa tɔ pa ké mpa na leyə pa lunaa? ¹⁴ Ilena má cə-ɪ si: Ma cɛ nyá nyəmnə. Ḿpúyú ɪ heela-m si: Mpa paa nawa kʉnyɔŋ sɔsɔv ŋkʉ tɔyɔle. Pa cɔta pa capanaa ké na pá hʉləsi-wɛyɛ lwəyaya caləm taa. ¹⁵ Pə tɔɔ ké pa sɛɲa Isə kumte tɛɛ na pá lakɪ ɪ təyaya taa ké təmle ke tam tɔɔ. Wei ɪ caya ḿpúyú kumte tɔ tɔ ɪ ká caya pa kiŋ na í kentiyi pa tɔɔ. ¹⁶ Nyɔyɔsi yaa lʉkətu kaa tasa-wɛyɛ kpaʉ. Ilim kaa nyaya-wɛ, haŋaya nakəli ka kaa tasa-wɛyɛ lapʉ. ¹⁷ Pə taya pulv, lwəyaya ŋka ka wɛ kumte hɛkv tɔ ŋke kaa tiikiyina-wɛ, na kaa pukina-wɛyɛ weesuyu lʉm sɛɛlaa kiŋ. Na Isə ká husi pa isəlvəm tənə təpaipai.

8

Kvtaalətv naatosompɔyɔlaya nyəntv

¹ lwəyaya kəma na ká kəli kvtaalətv naatosompɔyɔlaya nyəntv ilena pə su isɔtaa təkətəkətə haləna pə polo isɪ kaləfu hɛkv taa ké mpu. ² Pə waali ké ma ná isɔtaa tillaa naatosompɔyɔlaya mpa pa sɛɲəyi Isə isentaa tɔ. Ḿpúyú pa cɛla-wɛyɛ akantɛɛ naatʉsompɔyɔlaya. ³ Tənaya isɔtaa tillu

nəɣəlv ná kəma na í səŋ kətaya təlate na í təká ɪ nɪŋ taa ké wɔla cofolo wei ɪ taa pa wəkɪ tulaalv tɔ. Ḿpɔ́yú pa cɛla-ɪ tulaalv ké səsəm sɪ í kpɛnna Isə yəlaa sələmɔyɔ na í lá kətaya kɛ kətaya təlate nte pa lapəna wɔla na tɛ wɛ kumte ɪsɛntaa tɔ tɔ tɔ. ⁴ Isəttaa tillu wei ɪ səŋa Isə ɪsɛntaa na í təká tulaalv na í wəkɪ tɔ tulaalv ɪnɪ ɪ nyɔɔsɪ na Isə yəlaa sələmɔtv pə kpɛntaa ké na pə kpaaki. ⁵ Pə waali ké ɪsəttaa tillu kpaɣa tulaalvnaa cofolo ɪnɪ na í haa kətaya təlate tɔ ké mamala kɛ ɪ ləpam na í məŋna na í pɛtɪ-ɪ tetv tɔ. Ḿpɔ́yú tɛv sɔv hola kɛ kraŋ kraŋ, na pə yəɣətəyɪ yem yem, na tɛv nyəɣəsəɣɪ ŋmɛlɛv ŋmɛlɛv, na tetv náá sele.

Akantɛɛ hɔlvɔv

⁶ Isəttaa tillaa naatosompɔɣəlaya mpa pa təká akantɛɛ naatosompɔɣəlaya tɔ pɛlɛ pa tayana pa təyɪ sɪ pa caa hɔlvɔv. ⁷ Ḿpɔ́yú ɪsəttaa tillu kancaalaya nyəŋ hɔla akantələ. Tənaɣa pə pɛta atɛyɛ təmpɛɛ na kəkə na pə sitina caləm, ɪlɛna antulɪnya həɣələŋ tooso taa həɣəlvɔv kɔlvɔmɔyɔ nyaya, na pə nyaya nyutu lvm nyəntv təna.

⁸ Pə waali ké ɪsəttaa tillu naalɛ nyəŋ ná hɔla ɪlé ɪ nyəntɛ. ɪlɛna pə pɛtɪ pɔlv ɪsɪ pɔyɔv səsəɔŋkɪ kɛ tɛŋkɪ taa na pə mɔyɪ kəkə. Ḿpɔ́yú tɛŋkɪ həɣələŋ tooso taa həɣəlvɔv kɔlvɔmɔyɔ lvm pəsə caləm. ⁹ Na weesuyɔ nyəm mpi pu wɛ tɛŋkɪ taa tɔ pə tintika tooso taa kɔlvɔmtələ sɪ, na kpuləŋ təna tintika tooso taa tintiyilɛ kɔlvɔmtələ wakəlɪ.

¹⁰ Pə waali ké ɪsəttaa tillu tooso nyəŋ hɔla ɪ akantələ. Ḿpɔ́yú ɪsətɔlvŋa səsəɔŋka ŋka ka mɔkaya kəkə ɪsɪ kahulaya tɔ ka kpɛsa ɪsəttaa na ka hotɪ. Na pusi səsəɔnsɪ na lvm sɛɛlaa pə tintika tooso taa

tintiyile kulomtæle tæw k  ka ny kaa. ¹¹ Is tuln a nke ka h ete nt  si Nyan. T naya l m huwa tooso taa huyle kulomt le lapa nyan, na y laa payale ny w-wn  lena p  si.

¹² P  waali k  is taa tillu liyiti ny n n  hula  le   ny nte. M r y  p  hika ilim h y l n tooso taa h y lyu kul myu, na p  hika is tu ke   h y l n tooso taa h y lyu kul myu ke mpu t t , na is tuln asi tintika tooso taa k  tintiyile kulomt le. Na timpi timpi p  hika mpu t  p  nav s . M r y  s kpetyu lapa ilim taa waatunaa tooso taa waatu kul m. Na m r y  na aho , is tu na is tuln asi p  yela nav ke waatunaa tooso taa waatu n y lb.

¹³ Ma tasa ny nyu t t   le c l w nt  hatuu is taa na   kul yi, na m  nu   y y t y na n y  s s ya si waiyo waiyo. Is taa tillaa tooso wei p  kaasaa t    k n na   hul yi   akant e t y le isu ate y laa t m k  la waiyo te.

9

¹ M r y  is taa tillu kakpas  ny n hula   akant le,  lena m  n  is tuln a nak li na k  kpes na is taa na k  hoti ate. T naya pa c la-keye luman p r y  s s w saafu. ² Is tuln a tula p r y  nku  lena ny wsi isu k k  s s ya ny wsi suw luw. M r y  ny wsi nsi s  kulaa  lena si k  ilim na s  t ki heelim. ³ T naya kutolon luna ny wsi nsi si taa na ku ya tetu t w, na p  tu-kuyu p c ka s tu. ⁴ Na p  kpaala-ku si k  taa la kawalaya ke nyutu na tu  na k ny ny m t na. Ama y laa mpa pa tokun taa fei Is  kuyusum t  pa tike. ⁵ P  ta ha kutolon ke mpaaw si k  ku-we. Ama si naasuyu tike ke k  naasi-weye is tunaa kakpas . Ku nyasuyu

wosasi we teitei ké isu pæceka. ⁶ Yølaa ka pæeki sëm ke isøtuna kakpasu unu i taa si sana sëm. Ama sëm ká polo pooluŋ.

⁷ Kutolonu ŋku ku næγəsəna ké isu pa kpeeluyuu kpaγanəŋ si í tee yooou təγə. Ku nyəəŋ təə ka we ké isu wula nteninŋ ke ku tema, na ku isentaa næγəsəna isu yølaa isentaa. ⁸ Ku nyəəsi tayalaa ké isu alaa nyəəsi, na ku kela we ke isu təγəlaya kela. ⁹ Ku lanja təə caya ké isu nyəγətu toko ke ku suuwa. Ku kuluyuu na ku kenŋ maku tə, ye n nuwa n tənŋ ké si kpaγanəŋ hənuyuu keekənəa paγale na í laki kpetele kpetele si í puki yooou tə. ¹⁰ Ku susi na nyəmə ké isu pæcesi, na ku susi nsəγi ku pəsəγəna na kú la yølaa ke isayatu ke isøtuna kakpasu. ¹¹ Lumanŋ púúγú səsəəu taa isətaa tillu nté ku wulaw səsə. Həpəla nyəma ná yaa-i si Apatəŋ, na Kələeki nyəma si Apoliyəŋ, na pə kutoluyuu nté si wakəllu.

¹² Kancaalaya wahala teena nté, pə kaasa wahalanaa naale wee pa kəŋ.

¹³ Mpyúγú isətaa tillu naatoso nyəŋ hulə i akantəle. Tənaγa ma nu pə yəγəta kətaya təlatə nte pa lapəna wula na té we ləə isentaa tə tə ŋkuluŋa taa hənŋ liyiti kinŋ. ¹⁴ Isətaa tillu naatoso nyəŋ wei i təkə akantəle təγə pə heelaa si í hetu isətaa tillaa liyiti wei pa tu alukpala ke pəγə səsaya lfəlatu nəγə tə. ¹⁵ Tənaγa pa heta isətaa tillaa liyiti unu. Paa tema-weye tayanuyuu ké na pá caya si ye pə tala pənaγa na isətu na kuyaku na waatu ineye teitei ile pa ku yølaa tintika tooso taa tintiyile kuləmtəle. ¹⁶ Na pa heela-m yoolaa mpa pa caya kpaγanəŋ tə pa nyuyuu. Paa we iyisi iyaya (1000) ke təm ŋmənuyuu (200) ke. ¹⁷ Pə lapa-m mpv isu toosee taka, na mā ná kpaγanəŋ na i təə cayaalaa

na pá we isəna mpi təɣələ, paa suu nyəɣətu tokonaa ké na pá seewa isu kəkə, na pá we pooku isu liyitee pəle na pá we kasasəŋa isu asimti wev tə. Kpəyanəŋ nyɔɔŋ ka wee ké isu təɣələsi nyɔɔŋ, na kəkə na nyɔɔsi na asimti pə lukayana i nɔɔsi. ¹⁸ M'p'ɔ'ɔ' y' isayatu səsəntu tooso inɛ, kəkə na nyɔɔsi na asimti mpi pə lukayana kpəyanəŋ nɔɔsi tə, pə ku yəlaa tintika tooso taa tintiyile kulɔmtələ. ¹⁹ Pə taya pulv tɔɔ, kpəyanəŋ nɔɔsi taa na i susi taa ké i apalvtu ka wee. I susi nəɣəsəna tumaa ké. Si wena nyɔɔŋ na nyɔɔŋ inəɣi si lakəna yəlaa ke isayatu.

²⁰ Paa na mpv, yəlaa mpa pə kaasaa tə, pa təna mpa wahalanaa səsaa panɛ pa ta kv tə, pa ta yele pa mayamaya pa nin kulupumnaa. Pa ta yele alɔɣaa na tuŋ wei pa lupəna wɔla na nyəɣələɣv kuhulɔmɔɣv na nyəɣələɣv kusɛɛmɔɣv na pɛɛ tɔɔ na tuŋ kila ke laav. Pəyele pə tənaya mpv pu naa, pu nukɪ, pu təŋ. ²¹ Na yəlaa mpa pə yela mpv tə pa ta yele pa nyəŋ inɛ se isu, yulɔkule na topotopo təma na asilima na pa ŋmuləm.

10

Isətaa tillu na takələya səkpələya

¹ Pə waali ké ma ná isətaa tillu tuŋ tv lɛlv na í luna isətaa na í tii, na pulɔpv isu isəŋmɔntɔɣv nyala i tɔɔ na kayalv cəɔna i nyɔɣv. I isəntaa we ké isu ilim na i nɔɔhɛɛ isu kəkə nsəma səsəɔna kulɔɣv tə. ² I ka təkə i nin taa ké takiliya na ká hɛtaa, na í su i ntəɣəŋ nɔɔhələ ke tenku tɔɔ na i mpətəŋ nyəntɛ ke tetv tɔɔ. ³ I lena í má kapuka na nəɣv səsəɣa isu təɣələya wiikuɣv tə. I tɛma m'p'ɔ'ɔ' ka mapv lena tɛv hola naatosompəɣələya inɛ í cəna hola. ⁴ Pə tɛma

yəgətaya ke mpv ilena má tayanı ma ti si ma ηmaaki. Μρύγύ ma nu pə yəgətəna-m na isətāa si: Nmesı nti tɛv hola naatosompəgəlaya inı ı yəgətāa tə, taa ηmaa.

⁵ Isətāa tillu wei maa nawa na ı səŋa tɛŋku na tɛtv pə tə tə, ı kpaasa ı niŋ ntəgəŋ na isə, ⁶ na í tuuna Isə wei ı wɛ tam tə tə, wei ı ηma isətənvɥv na pə təna mpi pə wɛ kv taa tə, na tɛtv na pə təna mpi pə wɛ tə taa tə, na tɛŋku na pə təna mpi pə wɛ ílé ı taa tə, si pə fɛi wɔlɛ suw tətə. ⁷ Waatu wei isətāa tillu naatosompəgəlaya nyəŋ ká hɔlɪ ı akantəle təgə Isə ká yoosi lapv ke mpi ı suwa na í təŋəɣɪ na í laki na pə ηmelaa tə. ɪka tɛma pə təm heeluyv ke Isə kvəgətətv tɛləsəlaa mpa pa ke ı pəyalaa tə.

⁸ Pə waadı kɛ yəgətəvɥv mpi pu tɛma isətāa ke yəgətənav na má nu tə pə tasa-m si: Polo na ń mv isətāa tillu wei ı səŋa tɛŋku na tɛtv pə tə tə ı niŋ taa kɛ takiliya ηka ka hɛta mpv tə. ⁹ Μρύγύ ma kɔlaa na má polo isətāa tillu kiŋ na má təmı-ı si: Cɛle-m takiliya ηke. Tənaya ı təma-m si: Mv-ke, na ń təgə-ke. Kaa la lelenɪ isu tuŋ ke nyá nəgə taa. Ama kaa la nyan ke nyá hiluyv taa. ¹⁰ Ma mv takiliya ηkeɣe isətāa tillu niŋ taa ilena má təgə-ke. Ka lapa lelenɪ ke ma nəgə taa isu tuŋ. Ama ma kəma na má li-ke ilena ká lá nyan ke ma hiluyv taa.

¹¹ Μρύγύ pə təma-m si: Pə wɛɛ si n ká tasa tətəgə Isə kvheelitu kpaalvɥv ke yəlaa payale na piitimnaa payale na nsəma payale na awulaa səsaa payale kɛ. Tə ke pa nyəntv ke.

11

Seliya nyəma naale

¹ Pə tɛma tɔɔɔ pə cɛla-m camlɔɔv ɲku pa mayasəɣəna na kv nəɣəsəna isu kprátúɣú tɔ. Ilɛna pɔ tɔ-m si: Kvli na ɲ kɛɛsi Isɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔɔlɛ na kɔtaya tɔlatɛ tɔtɔ, na ɲ kala mpa pa sɛɛ Isɔ kɛ Isɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔɔlɛ tənɛ tɔ taa tɔ. ² Ama yelina tɔ waali tɔɔ taasi, taa mayasi. Pə taya pulv tɔɔ, pa yelina kpai nyɔma kɛ ɪcatɛ nanɲ nyɔntɛ kɛ si pɛlɛ pá yaɣa-tɛɣɛ nɔɔhɛɛ kɛ isɔtɔnaa nɪlɛ na naalɛ taa. ³ Maa kvsi ma tɔm tampana hullaa naalɛ mpa pa suu ləyaya wontu nti tɔ wɛ isu fɔlɔtɔnaa taka tɔ na má tili. Paa kpaali Isɔ kvheelitu kɛ kvɣɛɲ iyaya na kvɣɛɲ ɲmɔnɔvɔ na nutoso (1260) ɪni ɪ taa.

⁴ Ma tɔm tampana hullaa naalɛ ɪnəɣəlɛ Olifinaa naalɛ na fɔtɔlanaa naalɛ wɛi ɪ səɲəɣi katenɲa tɔna Caa ɪsɛntaa tɔ. ⁵ Ye nɔɣɔlv kulaa si ɪ laki-wɛɣɛ ɪsayaɔv, kɔkɔ lukəna pa nɔɔsi taa kɛ na ká kvɣi pa kolontunaa. Na mpv tɔtɔɣɔ pə wɛɛ, ye wɛi í kuləɣi si ɪ laki-wɛɣɛ ɪsayaɔv, ka kv-ɪ kɛlɛ mpv. ⁶ Pa wɛna pəsɔvɔv si pá kpa tɔv na kv taa nu pa Isɔ kvheelitu kpaalvɔv waatv tɔna taa. Na pa wɛna pəsɔvɔv tɔtɔ si pá la na lvm pəsi caləm, na tɔtɔ si pá naasi atɛ na wahalanaa tənaya kotokoto kɛ ɪsəna mpi pa caa tɔ.

⁷ Pa kəɲ na pá tɛ nti pə heela-wɛ tɔɔɔ kpaalvɔv ɪlɛna lumanɲ púɣú sɔsɔɔv taa wontuɣu kvli pa tɔɔ. Na kv kəli-wɛ na kú kv-wɛ. ⁸ Na paa hɛnti ɲpúɣú ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ patɛma taa. Tɔ taa tənaya pa tɛma pa Sɔsɔ kɛ sɛm tesika tɔɔ kɛ kam. Ye pə kɛɛsaa, pa yaakvɔv si Sɔtɔm na Icipiti tɔ, ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ nɛɣɛ pa wɛna. ⁹ Na piitim tɔna na kpekə tɔna na nsəma tɔna na katenasi tɔna taa pə yɔlaa ká nyənəɣi sɛtaa mɣɛɣɛ kvɣɛɲ tooso na kvɣakv hɛkv taa na pá hɛnta mpv. Pa kaa tisi si pá pi-wɛ. ¹⁰ Tɛtv tɔɔ yɔlaa tɔna lanɲlɛ ká hɛɛ ɪsu yɔlaa panɛ pa sɔpv tɔ. Paa paa teu na pá

lá təməya kucəəŋ. Pə taya pulv təə, Işə kuyəətutv teləsəlaa paŋe pa naale paa paasaa ké na pá tv atə yəlaa ke wahala. ¹¹ Kuyeeŋ inı ı tooso na kuyaku həkü taa kəma na pə tee ilena weesuyü feesiŋ luna işə na í svv pa taa na pá küli. Mpa pa təna pa na-we tə səyəntv kra-weye səsəm. ¹² Mpróyú pə yəyətəna işətaa ké Işə kuyəətutv teləsəlaa mpe pa naale sı: ı kra cəne. Tənağa pa svv pulv işu işəŋmuntvuyv taa na pá kra işə, na pa kolontunaa təŋna-weye nyənvuyv ke mpv. ¹³ Təne inəyi kprakpa ke tetv svv seluyü ke səsəm, ilena ıcate səsəle həyələŋ naanvwa taa ləŋkü kutulvŋ hoti, na pə kú yəlaa iyisi naatosompəyöləya (7000) ke tetv seluyü mpv tə. Səyəntv kra yəlaa ləlaa ke səsəm, ilena pá svv işətaa Işə ké teeli hav.

¹⁴ Wahala naale nyəŋ teeWAYale. Ama tooso nyəŋ ká kəna nənəə.

Akantəle naatosompəyöləya nyənte hvlvv

¹⁵ Mpróyú işətaa tillu naatosompəyöləya nyəŋ hula ı akantəle. İlena pə yəyətəna işətaa na toŋ sı: Pənentaa Tacaa na ı Mesii paa təkəna tetv təə ké kawuləya, na tam təə ké paa təkı-ke. ¹⁶ Tənağa səsaa hiu na liyiti wei ı cəya kumlee təə ké Işə isentaa tə ı külaa, na í həntı atə na pá sēe Işə sı:

¹⁷ Tacaa Işə kawuləya tv,
nyá wenna, na nyaa wenna.

Nyana təmlə ke işəna n lapv
na nyá toŋ səsəəŋ tə.

Na işəna í svv kawuləya təyəv tə.

¹⁸ Piitimnaa məkəya pááná ke səsəm.

Pənentaa kele pə talaa sı nyaa hvli nyá pááná.

Sətaa hvvnəv tala mpv.

Pənentaa kele pə talaa sı í felı nyá pəyalaa

Isə kuyəətutu teləsəlaa ke pa fəətə.
 Na ń feli nyá nyóma təna mpa pa nyaŋna-ŋ tə.
 Paa səsaa paa piya.
 Na pənentaa keke pə tala ń wakəli mpa
 pa wakələyi tetu tə.

¹⁹ M'p'óg'ó Isə təsəele səsəəle ke isətənyu taa tulaa, na nəsəi pəeluyə atakaa naaki. Tənaɣa tɛv nyəɣəsaa, na pə yəətə, na tɛv holi, na tetu sele, na təmpɛɛ hotiyi səsəm səsəm.

12

Alv na Tum səsə pa təm

¹ M'p'óg'ó kəkələ səsə nəɣəlɪ ɪ lapa hatuu isətəa. Alv nəɣəlɪ ɪ takəna ilim ke ɪ təə isu pa takuyuu puuyə tə, na isətə nāá wɛ ɪ nəəhɛɛ tɛɛ, na pə luv isətəlŋasɪ naanuwə na naaleɣɛ ntenuyu na pə te ɪ nyuyə. ² ɪ ka puwəɣa tətəɣətəɣə na ɪ wɔsə ləluyə, na ləluyə konyəntəɣələ na pə wɔsəɪ kpa-ɪ na ɪ suv kapusi mapu.

³ Tənaɣa kəkələ lɛlv nā tasa lapu tətəɣə isətəa. Tum səsə wɛɪ ɪ sɛɛwə isu kəkə tə ɪ luwə, ɪ nyəəŋ wɛ naatosompəɣələɣa na ɪ həɣ ke naanuwə, na ntenɪŋ tema paa ɪ nyuyə ŋku kv təə. ⁴ M'p'óg'ó ɪ paala isətəa ké isətəlŋasɪ tintika tooso taa kuləmtələ na ɪ suka na ɪ pɛtɪ tetu təə. ɪ lɛna ɪ səŋ alv isəntəa sɪ ɪ lɛ ɪ lɛlɪ ɪ pəɣəɣa na ɪnɪ ɪ li. ⁵ Apalupəɣəɣa ŋka kaa tiiki piitimnaa təna na nyəɣəluyə k'p'át'óg'ó təɣə alv ɪnɪ ɪ lɛlaa. ɪ lɛna pə kpaana ɪ pəɣəɣa na pə pona-keɣɛ Isə na ɪ kumte pə kɪŋ. ⁶ ɪ lɛna alv nāá se na ɪ polo wɔləɣa tetu taa. Isə ka tayaŋa-ɪ tɛcaɣələ ke tənaɣa sɪ ɪ caɣa na pā təə-ɪ kuyɛɛŋ iyəɣa na kuyɛɛŋ ŋmuvnyu na nutoso (1260) taa.

⁷ M̄p̄ȳḡȳ yooou kola is̄otaa. Mis̄eli na i is̄otaa tillaa na tum na íl̄e i is̄otaa tillaa pa yookina na t̄ema. ⁸ Ama Mis̄eli-we pa k̄ela tum na pá p̄eti t̄aȳn̄u i na i is̄otaa tillaa ke is̄otaa. ⁹ Na pá p̄eti tum s̄os̄o yaa Satan̄i wei i pūyusīyi antulinya t̄ena t̄o. I na i is̄otaa tillaa ke pa k̄pentaa na pá p̄eti at̄e.

¹⁰ M̄p̄ȳḡȳ ma nu p̄e ȳȳot̄ena is̄otaa na tōj tōj si: P̄enentaa p̄e tala Is̄o í waasi. P̄enentaa k̄e Is̄o k̄a h̄ól̄i i kawulaya tōj. Na p̄enentaa k̄e i Mesii k̄a h̄ól̄i íl̄e i p̄es̄ȳv̄. P̄e taya pulv̄ t̄o, t̄a taapalaa t̄m̄ suulu wei i ka s̄ēyaya t̄a Is̄o is̄entaa na í suuki-weye t̄m̄ ke tam t̄o pa l̄esa-i is̄otaa na pá p̄eti. ¹¹ Iw̄eyaya cal̄em tōj t̄o, na tampana t̄m̄ n̄ti pa k̄paalaya t̄o t̄o tōj t̄o pa k̄ela-i. Paa hawa pa weesīn̄ k̄e si ye s̄em̄ s̄em̄. ¹² P̄e t̄o íl̄e is̄ot̄on̄ȳv̄ na kv̄ taa nȳóma me í paa teu. Ama at̄e na ten̄ku p̄e t̄m̄ wenna wayo. Mpi t̄o, ll̄aȳv̄ s̄os̄o luna is̄otaa na í tii m̄e col̄o na í haya pááná ke teu, íl̄e p̄e taya pulv̄ t̄o, i nȳemá si i w̄ole w̄osaa.

¹³ Tum k̄oma na í ná si pa p̄eta-i at̄e, íl̄ena í sv̄v̄ alv̄ wei i ka l̄v̄la apalv̄p̄eyaya t̄o i waali k̄e seu. ¹⁴ M̄p̄ȳḡȳ p̄e nȳosa alv̄ ke hek̄e s̄os̄o ken̄ naale si í kv̄li hv̄ntv̄ na í tala i t̄eayale ke w̄olaya tetv̄ taa. T̄enaya paa t̄o-i p̄usi tooso na p̄enaya h̄aȳol̄ȳv̄ taa, na tum kaa keesi-i. ¹⁵ T̄enaya tum t̄o l̄vm̄ na i n̄ȳo na p̄é lá is̄u p̄aȳo s̄os̄aya ke alv̄ in̄i i waali si l̄vm̄ hola í k̄paya-i. ¹⁶ Ama tetv̄ waasa alv̄ in̄i, tetv̄ haa n̄ȳo na t̄é lí l̄vm̄ mpi tum ka t̄ona i n̄ȳo ke mp̄v̄ t̄o. ¹⁷ M̄p̄ȳḡȳ tum mv̄ alv̄ na pááná ke s̄os̄m̄, na í polo na í yooona alv̄ piya nsi p̄e yelaa t̄o. M̄p̄eyele pa t̄ena m̄pa pa t̄ēȳȳi Is̄o kv̄heelitu na pá t̄oka teu ke tampana n̄na a t̄o Yesu kulaa t̄o. ¹⁸ Íl̄ena í polo i s̄ēj ten̄ku n̄ȳo t̄o.

təka-i saləka in, pu saaləyi. Na ye pə tu wei ɔɛɛ hatuu i tanəŋ tɛɛ si paa ku-i na layate, isu pa ku-i nate, pu saaləyi. Pə tɔɔ ké Isə yəlaa ka təkɪ suulu na pá tu Isə ké naani ké n̄p̄ȳḡ tam.

¹¹ M̄p̄ȳḡ ma ná wontuyu lɛŋku na ku luna tetu tɛɛ. Ku həŋ we naale na í n̄əɣəsəna iwəyaya həŋ, na ku yəɣətaya isu tum səsə. ¹² Ku lapəna kancaalaya wontuyu pəsuyu tənaya kule ku isentaa. Na ku caalaya tetu na tə tɔɔ yəlaa si pá sɛɛ kancaalaya wontuyu ŋku pu kuwa isayakuyu na pə waa tɔ. ¹³ M̄p̄ȳḡ wontuyu naale nyəŋku kune ku lapa piti təma səsəna. Haləna ku lakaya na kəkə lukəna isətəa na ká tiiki atɛɛ yəlaa təna isentaa. ¹⁴ Pə ha-kuyu mpaav si kú la piti təma nnaya kancaalaya wontuyu isentaa tɔ, ku tolisa atɛ yəlaa ké na-yɛ. Ku heelaya atɛ yəlaa si pá lu wontuyu ŋku layate hikaa na paa na mpv ku wɛna ku weesuyu tɔ ku lɛesuyu. ¹⁵ Uena pə há wontuyu naale nyəŋku ŋkuyu pəsuyu si ku woso weesuyu feesɪŋ kɛ kancaalaya wontuyu lɛesuyu tɔɔ, na lɛesuyu ŋku ku yəɣətəyi, na kú pəsi na kú kú pa təna mpa paa sɛɛki-ku tɔ. ¹⁶ M̄p̄ȳḡ wontuyu ŋku ku caala yəlaa təna təpai, piya na səsaa na apila na kunyəntvnaa na yomaa na kasayampiya, si paa yvsi paa wei i nin ntəɣəŋ taa na i tokuyu taa. ¹⁷ Ye pa ta yvsi wei ké kuyvsum pəne, pɔntv u pəsəyi na í ya yaa í pɛɛti pulv. Kuyvsum mpəɣəle wontuyu ŋku ku hətɛ, yaa kəkəlv nti tə húləyi si ku hətɛ tɔ.

¹⁸ Ləmayasɛɛ təhulle nté cəne. Ye wei i wɛna layatv pɔntv pəsəyi na í cəkəna wontuyu ŋku ku kəkəlv, pə taya pulv tɔɔ, kəkəlv nti tə lu yvsv hətɛ ké. Kəkəlv ntəɣəle nasətoso na nutoso na naatoso (666).

14

Mpa pa nyəəŋ pə yapa tə pa yontu yoou

¹ Ḿpóyó ma nyənaɣa, ɪɛna má ná ɪwəyaya na ká səŋa Siyəŋ puyv təə, na yəlaa iyisi nunɔwa na iyisi nule na liyiti (144000) wɛ ka cəɓ, na pá ŋmaa pa tokuŋ taa ké kana ka Caa pa həla. ² Tənaɣa ma nu pə yəɣətəna isətaa na pə la yuŋ ɪsu lɔm kpeŋuyu na pə faləxi səsəm tə, ɪsu tɛv holuyuuna toŋ tə pə taka. Pə yəɣətaya na má nukɪ tə, pə nəɣəsəna ké ɪsu saŋku mataa kulɔyɔv pa saŋkɔnaa mapv na pə wiiki isəna tə. ³ Na yəlaa iyisi iyisi ɪnɪ ɪ səŋa ḿpóyó kumte na weesɪŋ nyəma liyiti na səsaa pa isəntaa na pá yooki ɪsəsɛɛɛ yontu kɔfatv. Yəlaa iyisi nunɔwa na iyisi nule na liyiti (144000) wei pa yapa tɛtv tə tə ɪ paasi, nəɣəɓ fɛɪ wei ɪ pəsəxi na í nyɪ yontu tənɛ tə yoou tə.

⁴ Mpe ɪnɪ pa ta pilisi pa tɪ na alaa, pa caya ḿpóyó təcɔŋŋ. Paa timpíyɪ ɪwəyaya puki, pa təŋəxi-kɛyɛ. Pə yapa-wɛyɛ yəlaa həkv taa ké sɪ pə caaləɣəna-wɛyɛ ɪsə na ɪwəyaya kɛ hav. ⁵ Pa ta nuna pa nəəsɪ na pəpətiya, pa fɛɪna taali nəɣəɓ.

Isətaa tillaa tooso təm

⁶ Ḿpóyó ma na isətaa tillu lɛɓv na í kuləxi hɔntv kɛ hatuu isətaa. ɪ wɛna Laapaali Kupaŋ tam təə nyəŋ nəɣəɓ sɪ ɪ kaasəxi atɛ yəlaa na piitimnaa tənə taa yəlaa na kpeka tənə na nsəma tənə na yəlaa tənə. ⁷ ɪ yəɣətayana nəɣə səsəyɛ sɪ: ɪ nyana ɪsə na í tv-ɪ teeli. Pə taya pulv təə, pənente pə talaa ké sɪ í hɔvna yəlaa kɛ təm. Wei ɪ lapa isətənyɔv na tɛtv na tɛŋku na hila tə í sɛɛ ɪnɪ.

⁸ Tənaɣa isətaa tillu naale nyəŋ ná luwa kancaalaya nyəŋ waali na í təŋ sɪ: ɪ tu hotaa, Papiloni

səsə tu hotaa. Ini i nyəsəna piitim təna yəlaa ke i solum, i asilima səsəna anı a solum.

⁹ Isətaa tillaa naale ini i waali ké tooso nyəŋ luwa na í yəgətəgəna nəgə səsəya si: Ye wei í see wontuyu ŋku na ku leesuyu na í tú ku kuyusum ke i tokuyu taa yaa i niŋ taa tə, ¹⁰ puntu mayamaya ká te na í nyəə Isə solum, i rááná səsəna nyəm mpi i pəla i rááná kəpu taa na pá tá pala pə taa ké pulu tə. I ká ná kanjansi ke kəkə na asimti pə taa ké isətaa tillaa nanŋ nyəma na Iwəyaya pa isentaa. ¹¹ Na kəkə ŋka ka taa pa naa mpyúyú kanjansi tə tam təə ké ka nyəsəsi kuləgəna isə. Mpa pa sēe wontuyu ŋku na ku leesuyu na pa yusa-we na ku hətə kuyusum tə, mpyúyú pu wēe tam təə, heesuyu fei.

¹² Pə təə ké Isə yəlaa mpa pa təŋəyi i kəheelitu na pá nukəna Yesu ke teu tə pə wēe si pá təkı suulu.

¹³ Mpyúyú ma nuwa pə təma-m na isətaa si: Nmaa takəlaya taa si pə kpaɣav pənentaa tə mpa pa səki Tacaə təmlə taa təgələ lelen nulaa. Ilena Feesuyu tə si: Nn, tampana ké, pa təma toŋ nyəna wena pa lapa tə, pə tala pa heesi. Pə taya pulu, kəpantu nti pa lakaya tə nti tə təŋəgəna-we.

Kumtu tate

¹⁴ Ma nyənaa tətə ilə ma ná isəŋmuntuyu kəhuləmuyə nte, na nəgəlu caya ku təə, na puntu nəgəsəna yulu, na wəla ntenuyu tema i nyuyə, na i niŋ taa ké lemse ləŋ nyəŋ. ¹⁵ Mpyúyú isətaa tillu ləlu luna Isə təsele səsəle taa na í yəgətəna wei i caya isəŋmuntuyu tə tə na nəgə səsəya si: Kpaɣa nyá lemse na í kú, kumtu talaa ké. Tetu puwa tə, kumtu talaa ké. ¹⁶ Tənyaya wei i caya isəŋmuntuyu tə tə i tu i lemse ké tetu təə, ilena pá kú tetu təə.

17 Na isɔtaa tillu lelv náá luna isɔtɔnyɔ taa Iso tɔsɛɛle sɔsɔɛle taa na ílé ɪ tɔka lemse lɔɔ nyɔɔ tɔtɔ.

18 M̀p̀ỳg̀ỳ isɔtaa tillu lelv wei ílé ɪ wɛna p̀s̀v̀ỳv̀ kɛ kɔkɔ tɔɔ tɔ ɪ luna kɔtaya tɔlate na í kɔɔ. Ilena í yɔɔtɔna isɔtaa tillu wei ɪ tɔka lemse lɔɔ nyɔɔ tɔ na nɔɔ sɔsɔɔa si: Kpaya nyá lemse na ń kóólí tɛtv tɔɔ lesɛɔ tukɔɔ, ɪ puwaya. 19 Tɔnaya isɔtaa tillu tv ɪ lemse na í kóólí tɛtv tɔɔ lesɛɔ tukɔɔ, na í pɛti-ɪ Iso ṕáná sɔsɔɔna lesɛɔ tɔnyaasɛle taa. 20 Ilena ṕa nyaasi lesɛɔ kɛ ɪcatɛ waali kɛ tɔnyaasɛle taa, na calɔmɔyɔvɔ luna tɔnyaasɛle tɔna na kv kpe kɔkɔkɔkɔ na ṕ polo isɔ kilomɛɛtɔlɔnaa ɔmɔnyɔvɔ na nuwɔwa (300), na p̀ luma isɔ mɛɛtɔli kvlɔm na hɔɔlvɔvɔ.

15

Kantɔkaya naasvɔvɔ

1 M̀p̀ỳg̀ỳ ma ná isɔtɔnyɔvɔ taa kɛ kɔkɔlv nɔɔlv ílé tɔtɔ. ɪ tɔɔwaya na ɪ tɔm wɛ ha. Isɔtaa tillaa naatosompɔɔɔlaya tɔkɔna kɔnaasɛnam kɛ tɔm naatosompɔɔɔlaya. Mp̀ɔɔi p̀ tɛɛsɔɔna naasɛnav ɪɛ p̀ tɛma. Na kantɔkaya nyɔntv tɔnɛyɛ Iso ná tu yekina m̀p̀ỳg̀ỳ ɪ ṕáná.

2 M̀p̀ỳg̀ỳ ma ná tin p̀ isɔ tin ku, na í na kɔkɔ p̀ sitaa. Na má ná tɔtɔɔ mpa paa kɔla wontuyɔ na kv lɛɛsvɔvɔ na ɔkv kv kvkalɔtv ntɛ kv hɔɛ tɔ. Pa sɔɔa tin wei ɪ p̀ mpv isɔ tin ku tɔ ɪ nɔɔ, na ṕ tɔka san kvnaa mpa Iso cɛla-wɛ tɔ. 3 Na ṕ yooki Iso tɔmle tv Moisi yontv na Iwɔyaya nyɔntv si:

Tacaa Iso kawulaya tv,
nyá tɔma kvlapɛɛ tɔɔv wɛ sɔɔntv,
na a tɔm wɛ piti.
Piitimnaa tɔna tɔpai wulav.

Mpi n suwa na í təhəyi na í laki tə,
pə siyisaa na pə wəna tampana.

⁴Tacaa, wei ɪ kaa nyana-ŋ tə pəntu wεε?

Awe ká kisinɑ-ŋ teeli tɔyɔ?

Pə taɣa pɔlv, nyá tike n wenna tənəŋ.

Piitimnaa təna yəlaa ká tɛ na pá kəə,

na pá luŋ nyá tɛɛ na pá sɛɛ-ŋ.

Pə taɣa pɔlv, pə kula nyá kɔlapɔtv

kɔpantv təə kə na pə hólí təkɛɛɛ.

⁵Pəɛ pə waali kə ma ná ɪsətaa ɪsə təsɛɛɛ səsəɛɛ
tɔlaa, na tə taa kə cəkəɛ nte tə hólíyí sɪ ɪsə wεɛ

tə. ⁶Ípúyú ɪsətaa tillaa naatosompəɣəlaya wei ɪ
ka təkə kɔnaasənam təm naatosompəɣəlaya ɪnɪ tə

pa lu ɪsə təsɛɛɛ səsəɛɛ nte tə taa. Na pá suu
kɔŋkɔntu tɔŋ nyəntv wontu kuhɔlvmtv na tɛ mɔyɪ

kəkə kɛ nyənənyəni, na pá ləla pa laŋa taa kə wɔla
tampalanaa. ⁷Tənaɣa weesɪŋ nyəma liyiti ɪnɪ ɪ

taa nəɣəlv ɪ cɛla ɪsətaa tillaa naatosompəɣəlaya ɪnəyɪ
wɔla kəpɔnaa kɛ naatosompəɣəlaya, na pá suna ɪsə

wei ɪ wɛ tam təə tə ɪ páána. ⁸Ípúyú ɪsə teeli na ɪ
toma pə nyaləna ɪsə təsɛɛɛ səsəɛɛ təkɔmm. Nəɣəlv

ta pəsi na í suv ɪsə təsɛɛɛ səsəɛɛ taa, haləna ɪsətaa
tillaa yoosi kɔnaasənam təm naatosompəɣəlaya ɪnɪ

na pəcɔ.

16

ɪsə páána mɔyɪ təm

¹Ípúyú ma nu pə yəɣətəna ɪsətaa tillaa
naatosompəɣəlaya na nəɣə səsəɣa kɛ ɪsə təsɛɛɛ
səsəɛɛ taa sɪ: ɪ polo na í pəli ɪsə páána kəpɔnaa
naatosompəɣəlaya ɪnəyɪ atɛ.

² Tənaɣa kancaalaya nyəŋ tɛɛwa na í pəli ɪ kəpυ ke atɛ. ɪlɛna sɛmola asayɛɛ na kɔwəwɪna kpa yəlaa mpa paa yusa wontuyυ kuyusum ke pa tɔɔ na pa sɛɛkaya kυ lɛsuyυ tɔ.

³ ɪsɔtaa tillu naale nyəŋ ná pəla ɪ kəpυ ke tɛŋku taa, ɪlɛna lɔm pəsɪ ɪsu yulɔ sətɔ caləm, na weesuyυ nyəm mpi pu wɛ tɛŋku taa tɔ pə sɪ pə təna təpaɪpaɪ.

⁴ ɪsɔtaa tillu tooso nyəŋ ná pəla ɪ kəpυ ke pusi sɔsɔŋsɪ na sɛɛlaa təna taa, ɪlɛna pə lɔm pəsɪ caləm.

⁵ Ḿpúyú ma nu ɪsɔtaa tillu wei ɪ nyənəyənə lɔmnaa tɔɔ tɔ ɪ tɔma sɪ: Nyá wei n wɛ tənəŋ tɔ, nyá wɛnna, na nyaa wɛnna. N təŋa sɪyɪsuyυ ke nyá huule tənɛ tə taa ké. ⁶ ɪsu paa lɛnta ɪsɔ yəlaa na ɪsɔ kuyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa tɔyɔ n cɛləyɪ-wɛyɛ caləm ke pənɛntaa sɪ pá nyɔɔ. Mpi paa lapa tɔ mpi pə fɛlɔyənə-wɛ. ⁷ Ḿpúyú ma nu pə yɔyɔta kətaya tɛlatɛ sɪ: Ḿpúyú mɛɛ, Taaɛ ɪsɔ kawulaya tɔ, tampana na sɪyɪsuyυ ke n təŋəyɪ na ń huukəna.

⁸ ɪsɔtaa tillu liyiti nyəŋ ná pəla ɪ kəpυ ke ilim tɔɔ, ɪlɛna pə kpaasɪ-wəyɪ tɔŋ sɪ pə kəkɔ í nyaya yəlaa.

⁹ Ḿpúyú hanɣa paasaa na ká han yəlaa, haləna pá yaa ɪsɔ wei ɪ təkə kɔnaasənam pənɛ pə takanaa na ɪ pəsuyυ tɔ ɪ hətɛ na pá tɔv-ɪ. Ama pa ta yele pa ɪsɔyɔtɔ na pá tɔ ɪsɔ ké teeli.

¹⁰ ɪsɔtaa tillu kakpasɪ nyəŋ ná pəla ɪ kəpυ ke wontuyυ ŋkɔ kɔ kawulaya kumtɛ tɔɔ, ɪlɛna səkpetuyυ nyala kɔ kawulaya taa, na yəlaa paasɪ na pá suuləyənə wɔsasɪ pə tu fɛɪ. ¹¹ Na pá tɔv ɪsɔtaa ɪsɔ ké pa wahala na pa sɛmola pə tɔɔ. Paa na mpυ tɔ, pa ta yele pa lakasɪ ɪsɔyɔsɪ.

¹² ɪsɔtaa tillu naatoso nyəŋ ná pəla ɪ kəpυ ke ɪfɛlatɪ pəyɔ sɔsɔyɔ taa, ɪlɛna ka lɔm nyɔɔ na pə ha mpaav ke

awulaa sāsaa mpa pa lukəna tev kite tō tō. ¹³ Mprógú ma ná aləyaa tooso na pá nəyəsəna salɛɛ, na pa luna tum səsə na wontuyu na Iso kuyəyətutu teləsulu pəpətu pa nəsi taa. ¹⁴ Aləyaa mpeye mpa pa laki piti təma tō. Tənyaa aləyaa mpe pa tooso pa kulaa na pá cəkiki tetu tənə awulaa sāsaa tō si pa kotiɣi-weyɛ Iso kawulaya tu kuyaku səsəəw wule yoonaw tō.

¹⁵ Nyəni, ma kəŋ kəntɛ ké isu ŋmulu. Ile ye wei i təkə i wontu si ye pə talaa í taa tɛɛ tapakpɛtɛ, ile puntu nté lelenɛ nulu. Mpi tō, ye pa na-i mprógú tapakpɛtɛ fɛɛɛ ká lapɪ-i.

¹⁶ Mprógú aləyaa mpe pa kota awulaa mpeye timpi pa yaakəna Hɛpəla taa si Haamakətəŋ tō.

¹⁷ Isətəa tillu naatosompəyələya nyəŋ ná pəla i kəpu kɛ heelim tō, ilena pə yəyətəna Iso təsɛɛɛ səsəɛɛ taa na kumtɛ kiŋ na nəyə səsəyaa si: Pə lapayalɛ. ¹⁸ Mprógú tev nyəyəsaa, na pə yəyətɪ, na tev holi, na tetu sele səsəm. Hatuu pə ŋmaw yulu tō tetu ta selita seluyu pəne pə taka. Pəne unɪ pə kəla kprakpaa. ¹⁹ Tənyaa pə faya ɪcatɛ səsəɛɛ kɛ həyələŋ tooso na pə yəki. Na acalɛɛ səsəəna hoti tetu tənə taa. Iso təsəa Pəpiloni səsə tō, ilena í nyəsɪ-i i kəpu taa pááná səsəəna suləm. ²⁰ Na tetənaa mpa lum ka cənaa tō pá məkɪ yem, pa ta tasa pá keesi pójŋ tətō. ²¹ Tɛv təmpuŋ hotayana isətəa ké na í nyəkəyi yəlaa. Təmpələ kuləmtələ yuŋ ka wɛ isu kiloona nule. Mprógú yəlaa tuv Iso ké naasuyu mpi təmpɛɛ anɪ a naasaya-wɛ tō pə tō. Pə taya pulu, naasuyu mpi pələ pu kəla kprakpaa ké.

17

Wasanƙali kpitikpiti təm

wena weesuyu ke hatuu lɔŋ ké. Ama ku fei m̀p̀r̀ỳg̀ỳ nɔɔnɔɔ, na ku tayanɩ luw tɔtɔ.

⁹ Nyɔm na lɔmayasɛɛ pɔ tɔhulle kin ntɛ cɛnɛ. Nyɔɔŋ naatosompɔɔɔlaya inɩ ɩ h́ĺĺý pulasi naatosompɔɔɔlaya wei ɩ tɔɔ alɩ inɩ ɩ cayaɔ tɔɔ. Na ɩ h́ĺĺý tɔtɔɔ awulaa sɔsaa naatosompɔɔɔlaya. ¹⁰ Awulaa sɔsaa mpe pa taa kakpasɩ tema hotuyu. Kulɔm ná wɛɛ, na í tɔŋna kawulaya tɔɔɔ. Na lelu ná ta kɔnta, ɩɛ ɩ kɔŋ ɩ kɔɔ tɔ ɩ cayaɩ kaa tɔɔ. ¹¹ Wontuyu ŋku ku wena weesuyu na ku fei m̀p̀r̀ỳg̀ỳ nɔɔnɔɔ tɔ, kulɛɛɛ wulav sɔsɔ pɔlefɛi nyɔŋ. Mpeɛɛ mpu na kancalaya awulaa sɔsaa naatosompɔɔɔlaya inɩ. Ku puki timpɩ pu te ku tɔm tɔnɔŋnaŋ tɔɔ.

¹² Hɔŋ naanɔwa wei n nawa tɔ ɩ h́ĺĺý awulaa sɔsaa naanɔwa mpa pa ta tɔɔtɔ kawulasɩ tɔ. Ama pu ha-wɛɛɛ kawulasɩ toma, na pa na wontuyu ŋku pɔ tɔɔ kawulaya ke kalɔfu kulɔm taa. ¹³ Pa naanɔwa inɩ pa tɔna paa la lɔmayasɛɛ kulɔmtɔɛ na pɔ mɔŋna pa toma na pa kawulasɩ na pɔ cɛla wontuyu. ¹⁴ Paa kulɩ na pɔ yoona lɔwɔyaya, ama lɔwɔyaya ká kɛlɩ-wɛ. Pɔ taya pulɩ tɔɔ, ŋkɛɛɛ sɔsaa sɔsɔ na awulaa tɔna Wulav. Ka na ka nyɔma mpa pa yaawa na pɔ lɔsɩ na pa kɛ nuntaa tɔ paa kɛlɩ-wɛ.

¹⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ɩsɔtaa tillu tasa-m heeluyu sɩ: Pusi nsi n nawa na wasaŋkali caya sɩ heku tɔ, yɔlaa na samaa na piitimnaa taa yɔlaa na nsɔma taa yɔlaa ntɛ mpu. ¹⁶ Hɔŋ naanɔwa wei n nawa tɔ na wontuyu pa taa ká kpɔna wasaŋkali inɩ, na pɔ lɛkɩ ɩ wontu tɔna na pɔ yeɛ-ɩ kpɛɛ. Paa tɔɔ ɩ nantu, na pɔ wɔpɩ-ɩ kɔkɔ. ¹⁷ Pɔ taya pulɩ, ɩsɔ tɔna pa lotunaa taa kɛ hɔwɛɛ sɩ pɔ kpɛntɩ nɔɔɔ kulɔmɔya na pɔ laki na pɔ mɔŋna pa kawulasɩ tɔŋ na pɔ cɛla wontuyu, na pɔ yoosi nti nti

tə ləməyāsεε ı ka tɔwa tə, haləna lɔə ka yəɣəta nti tə tó la.

¹⁸ Na əlv wei n nawa mpv tə, ıcate səsəəle nte tə ŋmakələɣı ate əwulaa səsaa təɣəle.

18

Papiloni hotuyu təm

¹ Pəle pə waalı ké ma ná ıətəa tillu ləlv na í luna ıətəa na í tiiki. ı wena pəsuyv ke səsəm ké, na ı teu nawa ısu kəkə na pə cəə tetv təna. ² Ḿpúyú ı yəɣətəna nəɣə səsaya sı: ı tu hotaa, Papiloni səsə tu hotaa. Pəneɛte ı pəsa ələɣaa təcayale, na ələɣaa nəɣə na pa suka, na tetv suması nsi paa caa tə sı nəɣə na sı suka təcayale nté təna. ³ Pə taya pulv, ını ı nyəsəna piitimnaa təna yələa ke ı səlvm, ı asilima səsəəna anı a səlvm. Na ı kiŋ ke ate əwulaa səsaa lakaya pa asilima kulaputv. Na ate pəyatəlaa pilina ı wontu kɔpantv nti tə fei nyəɣəsuyv tə.

⁴ Ḿpúyú ma nu pə yəɣətəna ıətəa, ıle pə taya ıətəa tillu ını ı nəɣə. Pə təmaya sı: Ma yələa, í se ı kiŋ, na pə taa kəə na ı ısayatv taana-me, na pə kəə na pə naasəɣı na pə kpeŋna-me. ⁵ Pə taya pulv təə, ı ısayatv kaawaya na pə kaləsəna ıətənvuyv, lɔə təəsa ı lakası ısayası təə. ⁶ ı lɛeti-ı mpi ı ka lapa-me tə. ı fei-ı ıəna mpi ı ka lapa təɣə təm naale. ı suuli ı kəpv ke səlvm mpi pə kəla mpi ı puukaya-me təɣə toŋ ke təm naale. ⁷ ı tv-ı wahala na konyəŋ na pə tala ısu ı ka tvy ı təɣı teeli na í kaa wontu kɔpantv ke ıəna mpi tə. ı yəɣəta ı taa sı: Ma cayaa təkə ké ısu wulav, ma ta nyı leelutu, ma kaa nyı mpi pa yaa sı konyəŋ tə. ⁸ Pə təə ké kənaasəm mpi pə sıwa sı pu naasəna tə, kvyaku kulvmuyv ke pu tiı pə tənaya ı təə təkpiı. Ḿpəɣəle kutəməŋ na səm

na nyəɣəsi. Kəkə ká nyaya ɪ təna təluka. Pə taya pʊlɔ, Tacaɔ lɔə wei ɪ lakəna-ɪ təm tɔ ɪ we toma ké.

⁹ ɪ kinj ké atɛ awulaa səsaa lakaya pa asilima kulapʊtɔ na pá nukɪ ɪ lelenj. Paa tɛ na pá ná kəkə nyakɪ-ɪ na nyɔɔsɪ nsi sɪ kuləyi tɔ, ɪlɛ paa tulɪ nɔɔsɪ ké ɪ tɔɔ, na paa kpa pa lanja na pá wii səsəm. ¹⁰ Paa hatələna-ɪ sɪ pə taa kɔɔ na pá ná ɪ wahala. Na paa tɔ sɪ: Wayo, wayo. Pʊwɛ, Pɔpiloni ɪcatɛ səsɔɔlɛ na tonj nyəntɛ tənɛ, kaləfu kolum taa kɛlɛ pə tɛma-ŋ nyá saləka tɔyɔ na?

¹¹ Atɛ taatələaa ná tula nɔɔsɪ ké tɔ tɔɔ tɔtɔ na pá kpa pa lanja na pá wii səsəm. Mpi tɔ, nəɣɔlɔ u tasəyi pa taatələ ké yapɔ. ¹² Paa wulanaa, paa nyəɣəlɔyɔ kuhulumyɔyɔ, paa liyitee pɛɛ. Paa lutɔ, paa kponkponɪ tonj nyəntɔ pɔɔŋ kupaŋ, paa tɔɔ wontu kupampantɔ kuvɛɛmtɔ, paa ntɪ tɔ sɛɛ teu təkənkenj tɔ, paa silikinaa, paa taasɪ nsi sɪ fɛɪ yem yem tɔ, paa tuu kɛla na taasɪ katɛ nyənɪ, na nyəɣəlɔyɔ kuvɛɛmɔyɔ na nyəɣəlɔyɔ mayamaya na pələ nte pa yaa sɪ maapəli tɔ. ¹³ Paa afɛvnaa, paa kəkɔsɔm, paa tulaalɔ mi-ili, paa tulaalɔ kufəɣətɔ, paa sulɔm, paa nim, paa mɔlɔm, paa tɔɣənaya pee, paa naaŋ, paa heenj, paa kpaŋanəŋ na kɛɛkɛnaa, paa yomaa na yələa weesɪŋ mayamaya. ¹⁴ Taatələaa mpɛ pa tɔma ɪcatɛ səsɔɔlɛ n̄tɛ sɪ: Mpi pə təna n nyulaya tɔ pə saala yem. Nyá tonj na nyá lelenj təna tɔ-ŋ lɔm, n kaa tasa-wəyi keesuyɔ. ¹⁵ Taatələaa mpa pa taata ɪcatɛ səsɔɔlɛ taa na pá pili tɔ, paa tɛ na pá hatələna-tɛ sɪ pə taa kɔɔ na pá ná tɔ wahala. Paa tulɪ nɔɔsɪ na paa kpa pa lanja na pá wii səsəm. ¹⁶ Paa tɔ sɪ: Wayo, ɪcatɛ səsɔɔlɛ tənɛ tɔ təm wɛ wayo. N̄tɛ tɔ suukayana kponkponɪ tonj nyəntɔ pɔɔŋ kupaŋ na wontu kupantɔ ntɪ tɔ sɛɛwa tɔ, na

wontu nti tə sɛɛwa təkɛŋkɛŋ tə. Na ńtɛ tə təkayana wola na liyitee pɛɛ na luto pə tu fɛi. ¹⁷ Na kaləfu kvlɔm taa kɛlɛ tə apititu tɛma-tɛyɛ lvm tɔyɔ.

Kpυlɛŋ taa səsaa səsaa na ɪ svulaa na ɪ saɫaa, na pa tənə mpa pa təkənə tɛŋku tə, pa sɛŋa pooluŋ taa, ¹⁸ na pá ná tə kəkə nyɔɔsi. Ụlɛna pá makɪ kapusi na pá tə si: Pa ta nata ɪcatɛ na tə tala ɪcatɛ səsɔɔlɛ tənɛ. ¹⁹ Ḿpύγύ pa cosa tetv na pá pəli pa nyɔɔŋ taa, na pá tɔli nɔɔsi na pá kra pa laŋa na pá wii səsəm. Na pá makɪ kapusi si: Waiyo, ɪcatɛ səsɔɔlɛ tənɛ tə təm wɛ waiyo. Pa tənə mpa pa wɛna kpυlɛŋ kɛ tɛŋku taa tə tə tɔŋ kɛ pa kvlənaa. Kaləfu kvlɔm taa kɛlɛ pə tənə pə tɛma-tɛyɛ lvm tɔyɔ.

²⁰ Tɔv, ɪsətɔnɔyɔ nyá, pə wakəla-tɛ tə, paana-tɛ ɪlɛ. Ịsɔ yɛlaa mɛ, na tillaa na Ịsɔ kuyɔyɔtɔtu tɛlɛsɛlaa, ɪ paana-tɛ. Pə taya pɔlv, ɪsayatv nti tu lapa-mɛ tɔyɔ Ịsɔ hɔvna-tɛ.

²¹ Ḿpύγύ ɪsətɔa tillu tɔŋ tv nɔyɔlv kpaya pələ səsɔɔlɛ, tə tɔv wɛ ɪsu namlɛ, na ɪ pɛti tɛŋku taa. Ụlɛna ɪ tɔŋ si: Ịsəntɔyɔ paa pɛti Papiiloni ɪcatɛ səsɔɔlɛ kɛ tuu pə tɛɛ na pááná səsɔɔna, na pa kaa tasa-tɛyɛ keesuyɔ.

²² Na pa kaa tasa nuw kɛ Papiiloni nyá nyá taa kɛ san̄kvn̄aa na cəmɛŋ na hɛsi na akantɛɛ pə taŋ. Pa kaa tasa nav kɛ tɛmlɛ latv nɔyɔlvɔyɔ tɛmlɛ natɛli tə taa. Na pa kaa tasa nuw kɛ namlɛ kpálóyú. ²³ Fətəla kaa tasa mɔyɔv kɛ nyá taa, ṕɔ́cɔ́ pa kaa tasa akpayalɛ ayɔɔla taŋ nuw kɛ nyá taa. Nyá taa taatəlaa hətɛ ka yaana antulinya taa kɛ lɔŋ, na nyá puɔyusa yɛlaa tənə na nyá topotopv tɛma pɛkɔyɔ.

²⁴ Pa nawa Ịsɔ kuyɔyɔtɔtu tɛlɛsɛlaa na Ịsɔ yɛlaa pa caləm, na pa tənə mpa pa kv tetv tɔv tə pa caləm kɛ Papiiloni taa tɔyɔ pa tv-tɛyɛ saləka.

19

¹ Pəle pə waali ké ma nu pə yəgətəna nəsisi səsənsi na isətaa, na pə we isu samaa tuutuuma yəgətuyu tə si: I sa Iso. Ta Iso yakəna, na inəgəle teeli na toma pə tu. ² Tampana na siyisuyu ke i təhəgi na í huukəna. Pə taɣa pulu, wasaŋkali səsə wei i wakəlaya tetu na i asilima tə, i ku i təm. Na isəna mpi inu i ka ku Iso yəlaa tə, Iso ná tu-i pə saləka. ³ Na pa tasa yəgətuyu tətə si: I sa Iso. Icate səsəle nté tə kəkə nyəsisi təhna kuluyu ke tam ké. ⁴ Mpróyú səsaa hiu na liyiti inu na weesin nyéma liyiti inu pa luŋa akula na pá see Iso wei i caɣa kumte tə tə, ilena pá tə si: Ami. I sa Iso.

Iwəyaya akpayale kutəyəu

⁵ Mpróyú pə yəgətə kumte kin si: Səsaa na piya mpa me í ké Iso pəyalaa na í see-i tə, í sa ta Iso. ⁶ Ma nu pə tasa yəgətuyu na pə nəgəsəna isu samaa tuutuuma yəgətuyu tə, na pə we yuŋ isu lum kpenyuyu na pə faləgi cooo tə, isu teu holuyuu səsəm tə taka. Ma nu pə yəgətəa ké si: I sa Iso, pə taɣa pulu Taca Iso kawulaya tu inu i təkəna kawulaya. ⁷ Iwəyaya pəelə krau talaa, na ka pəelə mayamaya ná tu taɣana i ti. Pə təu ile tə paa na tá laŋa hulumi, na tətə tu-i teeli. ⁸ Pə ha i pəelə ke mpa si í suu kponkpon tu təh nyəntu puuyu kupaŋku ŋku ku muɣi kəkə ke nyənənyəni na ku fei asilima tə. Puuyu ŋku ku wee ké isu Iso yəlaa təma kupana.

⁹ Mpróyú isətaa tillu təma-m si: Nmaa takəlaya taa si Iwəyaya kra ka pəelə na pá yaa mpaɣa təyəu təyəle lelen nulaa. Na i tasaa si: Təm tənə tə ké Iso kuyəgətətu tampana nyəntu ké.

¹⁰ Tənaɣa ma hənta i tee si ma see-i. Ama i təma-m si: Taa la mpu, ta tənaya təmle nyéma ké. Tayale

mpu na nyá taapalaa mpa Yesu kula tampana tōo na pá nyi-ye tō. Ye seetu ile, Iso ké n ká see.

Yesu kula tampana nna a tōo tō, aní a tōna Iso kuyəgətətə teləsəlaa ke yəgətəy.

Kpaganvholomaya cayalu

¹¹ Ḿpógó ma ná isətənyu tulaa, ilena kpaganvholomaya lu. Pa yaa ka tōo cayalu si Kɔpaŋ na Tampana tɔ. Siyisuyu ke ɪ təŋəyɪ na í hɔkəna ɪ təm na í yookina ɪ yoo tətə. ¹² ɪ ise we ké isu kəkə məkəy tə, na ɪ nyuy taa ka we teeli ntenin pagale. Pa ŋmaa hətə natələyɪ ɪ tōo, na nəgəlv ta nyi-te ye pə taya ɪ tike. ¹³ ɪ capa wei ɪ suuwa tə ɪ təna na caləm ké. ɪ hətə nté si: Iso Təm. ¹⁴ Ḿpógó isətənyu taa yoolaa hu ɪ waali na pa kpaganvholomasi, na pá suu kponkpontu tɔŋ nyəntu puuy kɔpaŋku ŋku kv hɔlɔmaa təlaɪlɪ na kv fei asilima tə. ¹⁵ Layate kusɛŋtəle nte ɪ ka kɔna katɛŋasi tōo yəlaa tə ɪ nəgə taa ké tə lukayana. Na nyəgəlvuy kpátóyú ke ɪ ká tiikiyina-we. Na ɪ ká yəti lesɛŋ ke tənyaasəle nte tə ké Iso kawulaya tɔ pááná səsəna sulum tənyaasəle tə tə taa. ¹⁶ Pa ŋmaawa ɪ nəhɛɛ na ɪ capa pə tōo ké si: Awulaa Wulav, səsaa Səsə.

¹⁷ Ḿpógó ma ná isətəa tillu nəgəlv ilé na í səŋa ilim tōo. Na í má kapusi na í heeli sumasi nsi si kuləyɪ isə tə si təna si: ɪ timsi na í kəo Iso acima səsəna taa. ¹⁸ ɪ kəo na í təgə awulaa na yoolaa na pa səsaa pa nantu, na kpaganəŋ na ɪ tōo cayalaa pa nantu, na í təgə yəlaa təna, yomaa na kasayampiya na səsaa na piya, pa nantu.

¹⁹ Ḿpógó ma ná wontuyɪ ŋku na atə awulaa na pa yoolaa pa kotaa si pa yookina kpaganu tōo cayalu inɪ na ilé ɪ nyéma. ²⁰ Tənaya pa kpa wontuyɪ ŋku na Iso

kuyəgətutu teləsulu pəpətu wei ı ka lapa piti təma ke ku isentaa tə na pá təkı. Piti təma nna ı lakaya mpu təgə ı puγusayana mpa pa yusəna wontuyu kuyusum pəyele pa səkaya ku ləesuyv tə. Ḿpúgú pa kraya wontuyu ηku na ləə kuyəgətutu teləsulu pəpətu ını na pá peti-weyε kəkə tenku wei ı təηna muyv tə ı taa na pa isε. ²¹ Pə kaasa mpa tə, pa ku pεle na layate nte tə lukəna wei ı caya krayanv tə tə ı nəgə taa tə. Ulena sumasi təgə pa nantu na pə tala-sı.

20

Pusi iyaya (1000) təm

¹ Ḿpúgú ma ná isətaa tillu nəgəlv na í luna isətaa na í tiiki, na í təkı ı niη taa ké lumanη púúgú səsəuv saafv na alukpaluη tankuη nuli. ² Tənaγa ı siisaa na í kra tum səsə kupəη ını na í tu-ı alukpala sı í caya ḿpúgú pusi iyaya (1000). Uəgəv ke pa yaa mpu sı: Tum səsə kupəη, na kulvm ınəgəle Satanı. ³ Ḿpúgú isətaa tillu kraya-ı na í peti lumanη púúgú səsəuv taa na í təkı, na í kaləsi na í tu pə təv ké kuyusum sı tum səsə í taa tasa mpa hikuyu na í tolisi kateηasi təv yəlaa, haləna pusi iyaya (1000) ηke ká te na pəcə. Pə waalı ıle paa tui-ı wεε naale.

⁴ Ḿpúgú ma ná kumlee na pə hawa a təv cayalaa ke pəsuyv sı pá huuki təm. Na má ná tətəgə mpa pa heelaya tampana nna a təv Yesu kulaa tə na ləə Təm na pá lenti-weyε pə təv tə pa ləsasi. Pεle pa taa sεε wontuyu ηku na ku ləesuyv. Pəyele pa ta tu wontuyu ηku ku kuyusum ke pa tokuη yaa pa niη taa. Ḿpúgú pa fema na pá ná Kilisiti pá təgə kawulaya ke pusi iyaya (1000). ⁵ Ama pusi iyaya (1000) ηke kaa tēma na pəcə sətāa lēlaa fe. Sətāa taa fem kancaalaya

nyəm nté. ⁶ Mpa paa fe fem kancadaya nyəm pəne pə taa tō mpeyele lelen nulaa, na mpeyele pə paasaa na pá kooli koolee kupaana. Səm kulələm u tasəyi-weye pəsuyv. Ama paa la Iso na Kilisiti pa kətəlaa, na pá na-ı paa təyo kawulaya ke pusi iyaya (1000) taa.

Satanı kpisuyu

⁷ Pusi iyaya (1000) ŋke ka kəŋ na ká yoosi lena pá tóli Satanı ke ı saləka taa. ⁸ Na ı ká cəo antulinya piitimnaa təna təo təpai na ı puysu yəlaa. Mpeyele Kəki na Makəki. ı ká koti-we si pá yoo, na paa wee paɣale ısu tenku nəyo kanyəna pee. ⁹ Pa luna nté na tetv təna təo kə paa le, na pá tá kotaya ke Iso yəlaa təsikile na Iso luyu tee ıcate. Ama kəkə luna ıətəa na ká ku pa təna tənəŋnaŋ. ¹⁰ M'p'uyú pa pəta ıləyo wei ı puysaya-we təyo kəkə na asimti pə tenku wei ı taa paa tema wontuyu na Iso kuyəyətvtu teləsulv pəpətv ke pətuyv tō ı taa. Ilim na ahoə ke pu naasəyi-weye tam təo kə mpv.

Kantəkaya hvle

¹¹ M'p'uyú ma ná kumte səsəle kuhulumle na tə təo cayalv. Tənaɣa tetv na ıətənyv moka yem kə ı ısentaa təkpaataa. ¹² Pə waalı kə ma ná sətəa səsaa na səkpema na pá səŋa kumte ısentaa. M'p'uyú pa hətə takəlası. ılena pá hətı takəlaya lenka tətə, keleyele weesuyu nyəŋka. ılena pá svv sətəa ke təm nti nti paa lapə na pá ŋmaa-təyi takəlası nsı si taa təyo huvnav. ¹³ M'p'uyú tenku ləsa sətəa mpa ı ka lipa tō. Na səm na sətəa təcayale náá ləsi tətəyo yəlaa mpa paa we pə taa tō. ılena pá pəsi paa wei kə nti ı ka lapə tō. ¹⁴ Pə yela səm na sətəa təcayale, ılena pá pəti pəleye kəkə tenku taa. Kəkə tenku ınəyəle səm kulələm. ¹⁵ Ye

wei i hæte í fei weesuyu takəlaya taa, kəkə tenku taa ké pa petəyi-i.

21

Isəntənyu kufaləyən na tetv kufatv

¹ Mprýú ma ná isəntənyu kufaləyən na tetv kufatv. Isəntənyu kəpənyu na tetv kəpəntv ka mukə yem ké, na tenku ná fei tətə. ² Na má ná icate nanə nyəntə. Yosalem kufalv, na tə luna isətaa ké Iso kin na té tiiki. Tə tayana tə təyi teu ké isu pəelə tayənyu i ti na í puki i paalv kin tə. ³ Tənaə ma nu pə yəyətəna kumte kin na nəyə səsəya si: Pənentə Iso təcayalə wə yəlaa həkv. I na-wə paa cayana, na paa la i yəlaa. Pá na Iso mayamaya paa cayana na pá nyənəyi-i pa Iso. ⁴ I ká husi pa isələm təna tərpa. Səm kaa tasa wəev. Kəpəm mpi pə təna pu mukə yem.

⁵ Mprýú wei i caya kumte tətə i təma si: Pənentaa ma pəsəyi pə tənaya kufam. Na i heela-m si: Nmaa-ti. Mpi tə ma kuyəyətətv kə tampana ké, na tə muna pá tē-ti na taa.

⁶ Na í tasa si: Pə lapayalə. Mayalə Aləfa na Oməka, kancəlaya tv na kantəkaya tv. Ləkətv í wəna wei, maa ha-i weesuyu lum sēlv kə faalaa na í nyə. ⁷ Ye wei í lapa kəllv maa lap-i-i kvcəəv kəne, na i ká yaa-m i Iso, na maa yaa-i ma pəyalv. ⁸ Ama pə yela səyəntənaa na ma ta nyi isənaa na acaalətv nyəma na yuləkulaa na asilima lataa na mpa pa laku topotopo təma tə na tuŋ laalaa na pəpətənaa təna pa təcayalə nté kəkə na asimti pə tenku wei i muyi kəkə tə i taa. Səm kələləm nté.

Yosalem kufalv

ke pa ηmana tæle, na wula inu i we tæceicei ké isu tinj.

¹⁹ Liyitee pæe ke pa lapæna kacæka ke icate kolunja kite tæe pæe tæ. Kancaalaya nyænte nté liyitee pæle nte tæ sita cuntv na pooku tæ. Naale nyænte nté liyitee pæle nte tæ we pooku tæle tæ. Tooso nyænte nté liyitee pæle pooku na atæntæte. Liyiti nyænte nté liyitee pæle tinj atæntæte. ²⁰ Kakpasu nyænte nté liyitee pæle kukpæetæle. Naatoso nyænte nté liyitee pæle kuvæemle cuntv taka. Naatosompæyolaya nyænte nte liyitee pæle atæntæte na pooku. Pælefai nyænte nté liyitee pæle atæntæte na pooku nyænte. Pæyolayafai naanowa nyænte nté liyitee pæle tinj kasasana nyænte. Naanowa nyænte nté liyitee pæle atæntæte kasasana nyænte. Naanowa na kulvm nyænte nté liyitee pæle pooku atæntæte nyænte. Naanowa na naale nyænte nté atæntæte akpaayala. ²¹ Nænæsi nsu si naanowa na naale su ké kacæka wontu naanowa na naaleye, paa nænæyæ ηka na ka kacæka wontuyu. Wula mayamaya pæna icate nté tæ hapæle tæna, na wula inu i wee ké isu tinj wev tæ.

²² Ma ta na Iso tæseele sæsæle ke icate nté tæ taa. Mpi tæ, Tæcaa Iso kawulaya tv na Iwæyaya paa kena icate nté tæ Iso tæseele sæsæle. ²³ Icate nté tæ ta tasa ilim yaa isætv pæ tæm ke lapv si pæ naaki tæ taa. Mpi tæ, Iso teeli ká naana tæ taa isu kækæ, na Iwæyaya kena tæ kækæ. ²⁴ Antulinya taa yælaa ká tæhna tæ kækæsi, na atæ awulaa sæsaa ká pona tæ taa ké pa apititu. ²⁵ Tæ nænæsi ká túli mpúyú ilim taa ké, si kaa tæki. Pæ taya pulv, ahoo fæi tætv si a tasæyi yuyu. ²⁶ Paa pona tæ taa ké piitim tæna yælaa apititu na pa sæsæntv. ²⁷ Na asilima nyæm napæli yaa yælaa mpa pa laki acaalætv na pæpætv tæ pa kaa svv tæ taa. Ama mpa pa hæla we

weesuɣu takəlaya ŋka ka ké Iwəyaya nyəŋka tə ka taa tə, mpe paa sɔvna ɪcatɛ n̄tɛ tə taa.

22

¹ Isɔtaa tillu hula-m tətəyɔ weesuɣu lum pəyɔ sɔsɔya, na ka lum we təkai kai isu tin, na ká luna Isɔ na Iwəyaya pa kumte tɛɛ. ² Na ká kpen ɪcatɛ sɔsɔle n̄tɛ tə hapəle heku taa. Na weesuɣu tɣyɔ səŋa pəyɔ sɔsɔya ŋke ka kutentemɪŋ naale tɔɔ, kɔnɛ na cəne na kɔnɛ na cəne, na ku lɔlɔyi təm naanɔwa na naaleye pənaya taa. Paa isɔtɔ wei ké ku lɔlɔyi. Ku hatu haaki piitim yəlaa ke alaafəya. ³ Mpi Isɔ təŋsa mpusi tə pə taa pulɔ kaa weɛ ɪcatɛ n̄tɛ tə taa.

Isɔ na Iwəyaya pa kumte ká weɛ tə taa, na Isɔ pəyalaa ká seeki-i. ⁴ Paa ná ɪ isɛntaa, na paa ŋmaa ɪ hətɛ ke pa tokuŋ taa. ⁵ Ahoo fei si a tasəyi yuyɔ tətɔ. Pa kaa nyuli si fətəla yaa ilim í naa-we. Pə taya pulɔ, Taca Isɔ ká tɔ-weye kəkəsi. Na paa təyɔ kawulasɪ ke tam tɔɔ.

Yesu kəntɛ

⁶ Mprɔyú isɔtaa tillu heela-m si: Təmnaa panɛ pa ké tampana ké, na pa nəyəsəna pá tɛ-we na taa. Na Taca Isɔ wei ɪ haa Isɔ kuyəyɔtutɔ teləsəlaa ke ɪ Feesuyɔ tɔ, inɪ ɪ ka tilina ɪ isɔtaa tillu si í hólí ɪ pəyalaa ke mpi pə weɛ pə kəŋ nɔɔnɔɔ tɔ.

⁷ Mprɔyú Yesu yəyɔtaa si: N nuwaa, maa kəɔ nɔɔnɔɔ. Lelɛŋ nulɔ n̄tɛ wei ɪ təŋəyi cele təmnaa mpa pa ŋmaa takəlaya kanɛ ka taa tɔ.

⁸ Yohaani má, ma nuna na má nana ma isəle ke pənɛ inɪ pə təna. Ma kəma na má tɛ pə tənaya mprɔyú nuw na nav, ilɛna má həntɪ isɔtaa tillu wei ɪ hula-m-wɪ tɔ ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ si ma seeki-i. ⁹ Tənaya ɪ təma-m si: Taa la mpɔ, ta tənaya təmle nyəma ké. Tayale mpɔ

na nyá taapalaa Iso kuyəgətətu teləsəlaa na mpa pa təhəyi takəlaya kanə ka taa təmnaa tə. Ye sɛɛtu ilɛ, Iso ké n ká sɛɛ.

¹⁰ Ḿpúyú ɪ təma-m sɪ: Taa ηmesɪ takəlaya kanə ka cele təmnaa panɛ yoo. Pə taya pulv, paa sɪwa waatu wei sɪ kəkələnnaa panɛ paa la tə waatu inɪ ɪ wɔsaa.

¹¹ Wei ɪ lakɪ ɪsəyatə tə pɔntu í wɛɛ ɪ ɪsəyatə taa na í təhna lapv. Na wei ílé ɪ ḱé asilima tɔ tə pɔntu í wɛɛ ɪ asilima taa na í təhna ɪ təyi pilisuyu. Na wei ílé ɪ ḱé kɔpən tə pɔntu í wɛɛ ɪ kɔpantv taa na í təhna tə lapv. Na wei ílé ɪ wɛ tənəhɪ tə pɔntu í wɛɛ ɪ tənəhɪ taa ḱé mpv.

¹² Ḿpúyú Yesu yəgətəa sɪ: N nuwaa, maa kəə nəənəə. Maa kɔɛnna ma kɔfɛlɛh na má kəə na má fɛli paa wei ḱé mpi ɪ lapə tə. ¹³ Maya Aləfa na Omeka, maya kancaalaya tɔ na kantəkaya tɔ. Mayalɛ caallv na tɛɛsəlv.

¹⁴ Lelɛh nulaa nté mpa pa cətəyi pa capanaa na pə ha-wɛyɛ mpaav sɪ ṕá təyɔ weesuyu tɔyɔ pee, na ṕá təhna ɪcatɛ nənəəsɪ na ṕá sɔv ɪcatɛ taa tə. ¹⁵ Ama acaalətv nyəma na mpa pa lakɪ topotopo təma tə na asilima lataa na yuləkɔlɛ na tuɪ laalaa na mpa pa ḱé pəpətɔnaa ke pa yəgətəya taa yaa pa kɔlapɔtv taa tə, ɪcatɛ waali ḱé pɪ kaa-wɛ.

¹⁶ Yesu má má tilina ma ɪsətəa tillu sɪ í kpaali-mɛyɛ tə tənaya Yesu sɛɛlaa kɔpɛka taa. Tafiiti lɔlɛna na ṕə lɔli na ṕə lɔli-m. Mayalɛ tɔlvmalɔyɔ.

¹⁷ Feesuyu na asaav kɔfalv sɪ: Kəə.

Ye wei ɪ nu mpv pɔntu í tə tətə sɪ: Kəə.

Lɔkətv í kpa wei pɔntu í kəə. Ye wei ɪ caa weesuyu lɔm, ɪ ka hiki-wəyi faalaa.

Nti pa tɛɛsəna takəlaya kanə tə

18 Yohaani má ma kpaaləyəna na isəle kuseemle ke mpa pa təna pa nu cele təmnaa mpa pa ηmaa takəlaya kanε ka taa tə si: Ye pə cəpa wei na í səsasa puluyv tə tə, Isə ká səsasi kənaasənam mpi pə təm pa kεesa takəlaya kanε ka taa təyə pəntv saləka tə. 19 Na ye pə cəpa nəyəl v na í pasa cele təmnaa mpa pa we takəlaya kanε ka taa tə, Isə ká pε pəntv ke i paa nyəm ke weesuyv təy v pεe taa, na Isə icatε nanη nyəntε nte tə təm pa kεesa takəlaya kanε ka taa tə tə taa.

20 Wei i tə pə təna isəntə pə wena tampana tə i təma si: Kəpam maa kəw nəw nəw. Eε, pə la mpv. Taca Yesu, kəw mpv.

21 Taca Yesu í hólí mə tənaya pεεεε.

PIIPILI ISO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377